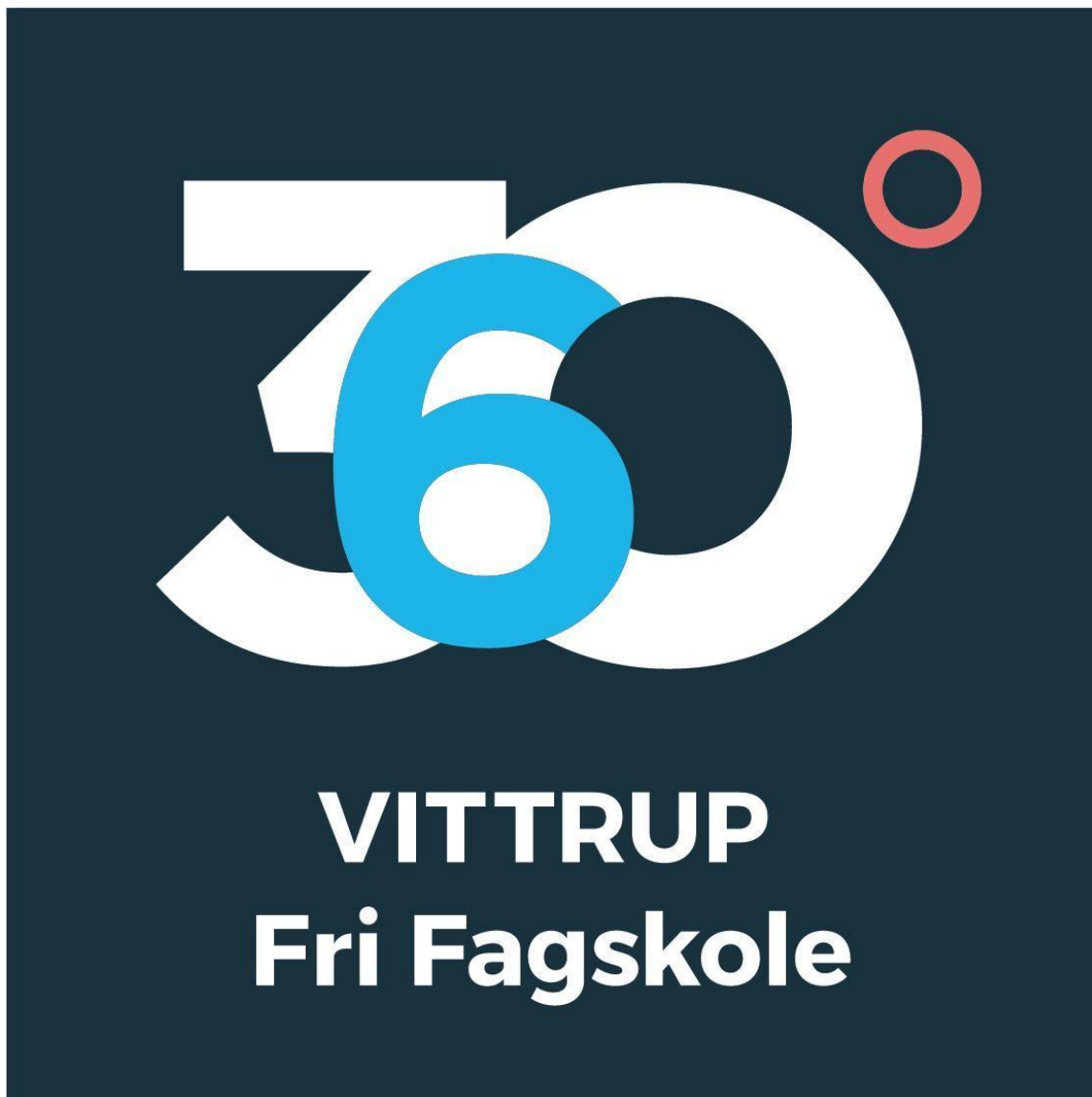

INDHOLDSPLAN

SKOLEÅRET 2021/2022

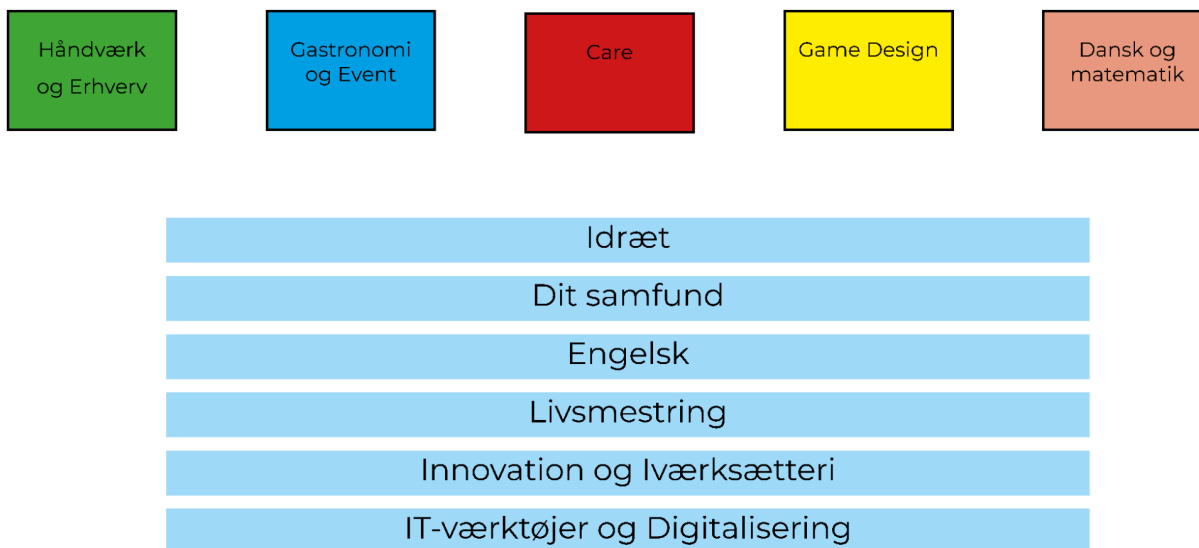
Opdateret 1/5 - 2021

Indhold

1) Indledning	4
1.1) Værdigrundlag	4
1.2) Overordnet målsætning for samtlige kurser	5
1.2) Om kostskolen og undervisningsformen	5
1.3) Parat til uddannelse, arbejde og liv	6
1.4) Erhvervsvejledning	6
1.5) Vittrup Fri Fagskoles pædagogiske profil	7
1.6) Omfang og placering	14
1.7) Inklusionsstøtte	15
1.8) Mentorstøtte	15
1.9) Undervisningsmiljø	16
1.9.1) Resultat af årets evaluering af undervisningsmiljø	18
1.10) Selvevaluering	18
1.10.1) Resultat af årets selvevaluering	19
1.11) Sociale klausuler/handleplaner	19
2) Linjen – Håndværk og Erhverv	20
2.1) Byggeri	21
2.2) Teknik	22
2.3) Gokart	24
2.4) Ugeplaner	25
3) Linjen – Gastronomi og Event	28
3.1) Formål	28
3.1) Gastronomi	28
3.2) Event/oplevelse	30
3.3) Erhvervsuddannelse:	30
3.4) Turisme	32
3.5) Oplevelser	33
3.6) Ugeplaner	33
4) Linjen - Care	34
4.1) Formål	34
4.2) Indhold og metode	34

4.3) Pædagogiske refleksioner	35
4.4) Ugeplaner	35
5) Linjen - Game Design	39
5.1) Formål	39
5.2) Pædagogiske refleksioner	39
5.3) Opbygning	39
5.4) Bogligt indhold:	40
5.5) Parat til uddannelse og job	40
5.6) Livsstil	40
5.7) Ugeplaner	40
6) Boglige fag - Dansk og Matematik	43
6.1) Matematik	43
6.2) Ugeplaner	45
6.3) Dansk	46
6.4) Ugeplaner	48
7) Tværgående fag på alle linjer	50
7.1) IT-værktøjer og Digitalisering	50
7.2) Innovation og Iværksætteri	51
7.3) Livsmestring	53
7.4) Engelsk du har brug for	54
7.5) Dit samfund	56
7.6) Idræt	57
8) Anderledes uger	59
8.1) Uge 31 - Introugen	59
8.2) Uge 42 - Temauger: Oplev Vendsyssel	59
8.3) Uge 8 - Forskønnelses uge	61
8.4) Uge 27 - Outrougen	61
9) Weekender på skolen	62
10) Skolemor/trivselslærer	62
11) Ugeskema	62

1) Indledning

Almen dannelse, fællesskab og værtsskab
Selvstændighed - ansvar - samarbejde - respekt - anerkendelse - selvværd

1.1) Værdigrundlag

Vittrup Fri Fagskole, er en erhvervsforberedende kostskole, hvor vægtningen af almen dannelse, fællesskabet og nye redskaber til mestring af eget liv, giver dig lyst, energi og motivation til at fortsætte i en erhvervsuddannelse og tage ansvar for dit liv generelt.

Vittrup Fri Fagskole bygger på fællesskab, ligeværd, tillid og åbenhed. Skolen giver dig mulighed for, at styrke dine personlige, sociale og faglige kompetencer i rammer, som er både trygge og udfordrende. Uanset den enkelte unges baggrund og erfaringer, vil den unge blive mødt med tillid, anerkendelse og respekt. Vi ser på det hele menneske og lærer de unge rummelighed, tolerance, dialog og demonstrerer styrken i mangfoldighed.

Vi har tænkt 360° rundt, til gavn for dig, for mig og for os alle. Vi har et særligt fokus på dit potentiale og vi har en særlig evne til, at bringe det i spil til stor gavn for dig og for alle andre. Her får du tryghed, anerkendelse og succes. Det vil hjælpe dig i uddannelse og vil skabe værdi i dit liv generelt.

Evaluering af værdigrundlag:

I skoleåret 2020/2021 vil skolens værdigrundlag gennemgå en stor proces, hvor skolens bestyrelse, personale og ledelse vil gennemarbejde de værdier og dyder, som skolen dels har udviklet, men samtidig skabe den retning vi i den nærmeste fremtid skal arbejde mod.

1.2) Overordnet målsætning for samtlige kurser

- At eleverne udvikler selvværd og livsglæde, så de får lyst til både alene og i fællesskab at tage vare på eget liv.
- At eleverne opnår indsigt/færdigheder i kursets fagområder.
- At eleverne oplever fællesskabet og det sociale samvær som en positiv og vigtig del af tilværelsen.
- Målsætningen skal understøtte lovens hovedsigte: livsoplysning, folkelig oplysning og demokratisk dannelse

Evaluering af målsætninger:

Efterfølgende evalueringen af værdigrundlaget, vil målsætninger for samtlige kurser blive gennemarbejdet på samme vis.

1.2) Om kostskolen og undervisningsformen

Vittrup Fri Fagskole vil være trædesten for praktisk interesserede som gerne vil starte en positiv udvikling. Vittrup Fri Fagskole tilbyder undervisning og samvær i et kostskolemiljø, der bygger på skolens værdigrundlag. Skolen arbejder bl.a. ud fra, at håndens og åndens arbejde er ligeværdigt, og at det er muligt at kende, forstå og udvikle livet gennem håndgribelige, livspraktiske og erhvervsrettede gøremål. De håndgribelige og livsnære gøremål kommer til udtryk i den daglige undervisning og i det daglige kostskoleliv. Når eleverne bruger hænderne, har det en selvstændig værdi for elevens uddannelse, arbejde og liv. For at kunne tænke og ideudvikle, skal eleverne have materialet i hænderne.

Man ved først, hvad man kan og er, når man har prøvet det. Vittrup Fri Fagskoles metodiske og læringsmæssige udgangspunkt er derfor praktisk gøremålsundervisning.

Undervisning og samvær bliver en sammensmeltning af personlig, faglig og almen oplysning. Skoleopholdet giver den enkelte elev mulighed for at erhverve viden, opnå indsigt og erkendelse om sig selv og andre mennesker. Den enkelte elev får gennem undervisning, fællesskab og kammeratskab faglige færdigheder, selvværd samt interesse og forståelse for det samfund hun/han er en del af.

Undervisningen tilrettelægges emne- eller problemorienteret samt til dels projektorienteret med udgangspunkt i livspraktiske og erhvervsrettede gøremål. Der lægges vægt på elevernes medindflydelse i forbindelse med indhold og proces. Undervisningen skal inspirere og engagere eleverne i opgaverne i relation til deres eget liv og fremtid.

En del af skolens pædagogiske grundlag er, at man i undervisningen differentierer mellem eleverne med udgangspunkt i forskellige læringstilgange. I den sammenhæng vægtes gøremålsprojekter højt, idet disse giver gode muligheder for, at eleverne kan bidrage med forskellige kompetencer på forskelligt niveau. Se mere om Vittrup Fri Fagskoles pædagogiske profil i afsnit 1.4.

De tværgående fag - Dit samfund, idræt, engelsk, Livsmestring, IT-værktøjer & Digitalisering samt Innovation & Iværksætteri - vil dels være selvstændige emner i undervisningskonceptet og dels i varierende omfang være integrerede i hovedlinjerne. Eksempelvis er kendskab til visse IT-værktøjer (fx at kunne betjene en iPad eller computer) en forudsætning for at kunne udføre konkrete opgaver eller betjene andre værktøjer og maskiner, hvad enten det er i en håndværksvirksomhed eller i et køkken.

Eleverne får mulighed for at arbejde selvstændigt og får i fællesskab med andre, mulighed for at udvikle ansvarsfølelse overfor eget og det fælles arbejde. Kurset indeholder faste skematimer, tværfaglige temauger, erhvervspraktik, erhvervsskole besøg, foredrag ved eksterne fagpersoner, og ekskursioner/virksomhedsbesøg i den udstrækning, det er relevant.

Skolen samarbejder ud fra en branchestrategi med det lokale erhvervsliv samt lokale erhvervsskoler, herunder EUC Nord, TechCollege, Nordjyllands landbrugsskole, SOSUNord, Dansk Industri/Dansk Erhverv, fagforbund, Fårup Sommerland, Skallerup Klit, lokale håndværksvirksomheder, landbrug, landboforeninger, større entreprenør- og byggevirksomheder, fødevarer-netværket Vendsyssel Fødevarer, restauranter mv.

1.3) Parat til uddannelse, arbejde og liv

Som en af de Frie Fagskoler i Danmark er der på Vittrup Fri Fagskole et naturligt fokus på, at alle elever bliver gjort klar til det fremtidige uddannelses- og erhvervsvalg. På Vittrup Fri Fagskole lægges særligt vægt på erhvervsparathed under støttet af et praktikpladsnetværk og samarbejde med erhvervsuddannelserne. Vittrup Fri Fagskoles kurser er åbne for alle, men med fokus på 16 til 25-årige, der har gavn af et praktisk kostskolemiljø som trædesten til uddannelse, arbejde og liv.

Hertil kan eleverne vælge om de ønsker, at kurset afsluttes med FP9 eller FP10 enkeltfagsprøve i dansk og matematik, hvis den pågældende elev ved kursets begyndelse har opfyldt undervisningspligten og ikke er fyldt 25 år. Det er en betingelse, at eleven ikke har aflagt folkeskolens prøver i fagene dansk og matematik eller ikke har opnået et karaktergennemsnit på mindst 2,0 i de to fag, og at eleven har gennemført det fulde undervisningsforløb af en varighed på mindst 6 måneder på skolen

Vittrup Fri Fagskole har overordnet tre former for pædagogisk praksis: Undervisning, øvrigt samvær og pædagogisk tilrettelagt samvær. Disse tre praksisformer spiller naturligvis tæt sammen, men pædagogisk tilrettelagt samvær og øvrigt samvær skiller sig ud fra undervisningen ved ikke at være nøje lektions inddelt og skemalagt. Det er en aktivitet, der er centreret omkring læring, der knytter an til kostskoleformen og aktivitetens eget formål.

1.4) Erhvervsvejledning

På Vittrup Fri Fagskole udfærdiger vi en handleplan på alle elever, som beskriver eleven og danner grundlag for målsætningen med indsætterne, metodevalg og indhold. Disse handleplaner udarbejdes af mentorlæreren der også er ansvarlige for den løbende evaluering og nødvendige udbredelse af kendskabet til planen og målene i denne, det være sig til kolleger, forældre og sociale myndigheder. For at kunne lave en målrettet handleplan, er det nødvendigt med en nøje beskrivelse af eleven. En sådan beskrivelse tager udgangspunkt i PPR-papirer, rapporter og de iagttagelser, vi gør. Det er vigtigt, at vi observerer, og at vi i vores observation gør os klart, hvad det er for områder, vi ønsker at observere og dermed beskrive.

Vor skoleform er anderledes og rummer nye muligheder. Handleplanens indhold: Beskrivelsen. Elevforudsætninger, faglige som personlige: I en beskrivelse er det vigtigt at få afdækket elevens stærke og svage sider, - hvilke funktioner kan man bygge videre på (stærke sider) og hvilke områder skal man forsøge at træne (svage sider). Det er også vigtigt at gøre sig klart, om der er sider, der skal have fred, - i hvert fald lige nu (fx læsning, matematik, samarbejdssituationer...)

Målsætning. Hvilke mål vil vi nå med vores undervisning? Ud fra relationer og kendskab til eleverne, opstilles der mål, ofte flere. Der kan evt. opstilles en prioriteret rækkefølge. En sådan følges op af en forklaring.

Metodik. Hvordan vil vi sammen med eleven arbejde mod at nå de opstillede mål? Det er vigtigt at gøre sig klart hvilke midler og hvilket indhold, der kan fremme processen.

Evaluering. Det er vigtigt på forhånd at aftale hvornår en handleplan tages op igen. Dette bør ske med jævne mellemrum, da man ved en sådan revision holder øje med, om planen har effekt.

Vejledning Vejledning i forbindelse med uddannelse og erhverv omfatter alle elever på Vittrup Fri Fagskole.

Vejledningsreformen er primært individuel, der forekommer dog også kollektiv vejledning for alle elever på en gang og for mindre hold. Vejledningen foregår i et tæt samarbejde med mentorlæreren.

Formål:

At den enkelte elev tilegner sig alsidig viden om uddannelses- og erhvervsmuligheder, forstår værdien af livslang læring samt opnår kompetencer til at foretage karrierevalg

At den enkelte elev gennem vejledningen sikres et tilstrækkeligt grundlag for at træffe realistiske beslutninger om valg af uddannelse og erhverv, som svarer elevens potentialer.

At den enkelte elev gennem vejledningen bliver understøttet i målet om veluddannede borgere og høj beskæftigelse.

Mål:

- at eleverne tilegner sig indsigt i uddannelsessystemet efter grundskolen –med særligt fokus på muligheder indenfor specialområdet.
- at eleverne afprøver og gør sig erfaringer med forskellige relevante erhverv
- at eleverne påbegynder en afklaring af evner og interesser, der sætter dem i stand til at foretage et fremtidigt valg af uddannelse, arbejde el. lign.
- at eleverne udarbejder en relevant og realistisk uddannelsesplan
- at eleven tilegner sig en forståelse for økonomi i forhold til uddannelse
- at der i samarbejde med hjemkommunes UU og relevante sociale myndigheder sikres, at den enkelte elev får det bedst mulige uddannelses tilbud.

1.5) Vittrup Fri Fagskoles pædagogiske profil

De konkrete pædagogisk tilrettelagte aktiviteter kan fx være foredrag, debattmøder og andre sociale begivenheder, samt deltagelse i huslige pligter og planlægning af større arrangementer på skolen.

Fælles for undervisning, øvrigt samvær og det pædagogisk tilrettelagte samvær er dog den grundlæggende pædagogiske profil, som er et gennemgående og væsentligt element i skolens samlede profil og også er en integreret del af værdigrundlaget. Den pædagogiske profil beskrives nærmere nedenfor.

Vittrup Fri Fagskoles pædagogiske profil - narrativ teori og løsningsfokuseret tilgang

Vittrup Fri Fagskole har en stærk pædagogisk profil, hvor al samvær og alle relationer hviler på den ***narrative teori og en løsningsfokuseret tilgang***. Det er ganske enkelt en bestemt måde at være i verden på - nysgerrig, lyttende, anerkendende, ansvarlig og rummelig med stærkt fokus på ressourcer og potentialer, der gennemsyrrer hele Vittrup Fri Fagskoles fundament.

Mange elever, der søger Vittrup Fri Fagskole, har haft mere eller mindre succes med de skole- og uddannelses tilbud de har haft - de elever kommer med deres egne historier, som rummer værdifulde potentialer. Ens for alle er, at de kommer med kompetencer og potentialer, som vi på skolen gerne vil vække til live og bringe i spil. Her skelnes der i høj grad mellem indre og ydre styring. Når aktiviteter og samvær giver mening for de elever og når de samtidig møder voksne, hvor den narrative teori danner platform for dagligdagen, vil alle tage ansvar for eget liv. De vil blive mødt der, hvor de er, og oplever, at det de kommer med, har væsentlig værdi. De elever mødes anerkendende med accept af indre kompetencer - der på Vittrup Fri Fagskole bliver til indre styring.

På Vittrup Fri Fagskole har vi en løsningsfokuseret tilgang til eleverne, hvilket betyder, at alle samværsformer på Vittrup Fri Fagskole er præget af energi, livslust, mestring og varme. Der er fokus på kompetencer og potentialer - der er fokus på det eleverne i forvejen kan og vil. Samtidig vækker vi yderligere en interesse for skole, samvær, uddannelse og liv generelt.

Vittrup Fri Fagskoles narrative teori og løsningsfokuserede tilgang er en måde at møde eleverne på, hvor dannelse, uddannelse og værdifuldt liv er det altoverskyggende mål. Nærvær og autenticitet kan mærkes i enhver man møder på skolen.

Narrativ teori som pædagogisk platform

Når vi på Vittrup Fri Fagskole ser verden gennem narrative briller, ser vi de mangfoldige og ofte komplicerede relationer, vi indgår i med andre mennesker. Fortællinger - såkaldte narrativer - hjælper os med at organisere vores erfaringer og dermed skabe mening og sammenhæng.

Begrebet "narrativ" henviser til *fortællingen* som et grundvilkår i livet. Som mennesker forsøger vi at skærme os selv mod kaos og utryghed ved at skabe mening og sammenhæng. Det gør vi gennem fortællinger, der kan organisere vores erfaringer. Ifølge det narrative perspektiv har eleverne på Vittrup Fri Fagskole flere fortællinger. Ofte er fortællingerne rodet ind i hinanden. Omvendt er der nogle af de ting, der sker i vores liv, som hverken vi selv eller andre registrerer, og som dermed ikke bliver indarbejdet i en fortælling.

Vi har tydelig erkendelse af, at vores fortællinger bestemmes kulturelt og af det liv vi har levet.

Elevers fortællinger er altid en del af en bestemt sammenhæng. De indgår i såkaldte diskurser eller sproglige ordener, der organiserer og sætter rammerne for, hvad vi tænker og siger. Diskurser er imperative. Det betyder, at de indebærer et, "bør" eller et "burde". Social og kulturel magt er altså implicit i enhver diskurs og i enhver fortælling.

Samtidig med at kulturelle værdier og normer sætter rammen for elevernes fortællinger, er det muligt at *bryde med dem* - og det gør vi på Vittrup Fri Fagskole. Eleverne har altid frihed til at gøre noget andet i og med deres liv og det er denne ændring Vittrup Fri Fagskole tager udgangspunkt i. Problemer, begrænsninger og udfordringer nedtones og anskues konstruktivt. Dette vil opleves nyt for mange af eleverne, der søger Vittrup Fri Fagskole.

Med narrative spørgsmål, der fokuserer på elevernes intentioner, værdier og håb, kan Vittrup Fri Fagskoles personale hjælpe de elever til netop at gå imod de dominerende fortællinger om sig selv og andre. På den måde kan den enkelte bedre komme i kontakt med egne foretrukne værdier og få øje på nye handlemuligheder. *Vi får øje på spiren og får den til at gro* – og vigtigst - vi får eleverne til at indse, hvad der peger frem.

Vittrup Fri Fagskoles narrative tilgang styrker alternative fortællinger og handlekraft

Den narrative tilgang indebærer en forestilling om, at livet ikke er enkelt. Derfor er der heller ingen enkle løsninger på vores problemer. Men det er altid muligt at gøre noget. Det er et vigtigt teoretisk blik at kaste på elevernes virkelighed.

Bevidning er et af de centrale redskaber i det narrative arbejde, der bruges til at få eleverne til at reflektere over deres liv. Som vidne formulerer vi ikke hypoteser om den person, der er i centrum. Vi hæfter os ved det, den enkelte elev selv fortæller, og relaterer det til egne personlige erfaringer. Det hjælper eleverne til at gøre sig klart, hvad der er vigtigt i livet, samtidig med, at han eller hun får en oplevelse af at bidrage med noget værdifuldt til voksne, der lytter.

Vittrup Fri Fagskoles narrative redskaber

Redskaber fra den narrative teoretiske praksis bruges i relations-, identitets- og motivationsarbejde med eleverne på skolen. I narrativ praksis skal vi ikke finde ud af, hvad problemet er, så vi kan løse det. Vi arbejder i stedet på at finde ud af, hvad vi kan kalde problemet i elevens egen fortælling, så vi kan undersøge, hvad vedkommende ved, kan, vil og synes i forhold til problemet. På den måde piller vi problem/historien fra hinanden, så der bliver plads til andre og mere foretrukne fortællinger. Det gør vi ud fra devisen: Det er ikke, hvad vi har oplevet i livet, der gør os til dem vi er, men derimod de historier, der er mulige at fortælle om det, vi har oplevet.

Styrken i det narrative perspektiv er, at det giver den enkelte elev mulighed for at gå imod de dominerende fortællinger om sig selv og andre. På den måde kan han eller hun bedre komme i kontakt med egne foretrukne værdier og få øje på nye handlemuligheder. Denne tilgang relaterer direkte til værdigrundlag, ikke mindst når det gælder selvstændighed, ansvar og selvværd - eleven vil opleve at "blive herre i eget liv", at få styrket sit selvværd og at blive styrket i en selvstændig og ansvarlig ageren.

På Vittrup Fri Fagskole benyttes flere narrative redskaber:

1. Bevidning
2. Samtaler
3. Re-membering
4. Livets træ -Metaforer
5. Opmærksomhedspunkter

Bevidning

For at elevernes fortælling kan få betydning, er det vigtigt, at de bliver modtaget af andre. Hvis ikke eleven får respons på det, denne fortæller, bliver de nemt i tvivl, om deres fortælling er valide. Er den overhovedet blevet hørt? Bevidning vil sige, at Vittrup Fri Fagskoles voksne reflekterer over elevens fortælling i forhold til deres eget liv.

Især i relationen er det med til at styrke identitetsdannelse og følelser af ligeværd, at eleven får at vide, hvad deres fortællinger vækker i den, der lytter. At det eleverne kommer med har betydning for os.

Ved bevidning undgår de voksne at rose og give gode råd. Det kan de voksne gøre i andre sammenhænge. Ros er en evalueringsform, der bedømmer om det, personen har gjort, er godt eller dårligt. Det er kraftigt vanedannende og fjerner opmærksomhed fra personens handlinger (de husker rosen, men ikke hvad de gjorde, der udløste den). Derfor har de voksne på Vittrup Fri Fagskole i stedet fokus på handlingen/det sagte, altså hvad de så og hørte, hvad det mindede dem om, og hvad det inspirerede dem til. Så ved eleverne, hvor vi ved fra, at de har gjort noget, der har gjort indtryk.

Når vi er sammen med eleverne enkeltvis eller i grupper, fortæller de tit, hvad de går og tænker - og dermed hvad de ønsker. Her ligger *spiren*, som alle voksne på Vittrup Fri Fagskole får øje på.

Samtaler - der udforsker og forstærker kompetencer og handlekraft

Mange af eleverne kan have svært ved at formulere, hvem de er, og hvad de kan. Ofte har de en bedre fornemmelse af, hvad de gerne vil. At tale med elever om, hvad han eller hun gerne vil, er derfor en god indgang til den afklarende eller vejledende samtale. Fokus er altså på, hvor den enkelte elev er på vej hen, og ikke hvor han eller hun kommer fra. Det kan give vedkommende et sprog om sig selv som en, der handler i sit eget liv. Det er især en nyttig pædagogisk metode, når man arbejder med elever, der har oplevet situationer, hvor de ikke kunne handle og ikke havde indflydelse på, hvad der skete.

Det kan være krævende at høre og forstå, hvad det er, der er vigtigt, for den der fortæller. Redskaberne nedenfor kan bruges til at "tykne" de elevers historier, så de kan blive betydningsfulde narrative fortællinger om, hvad der er vigtigt for dem at være på vej til. De kan blandt andet hjælpe eleverne med at give god tid i samtalerne, tåle pauser og stilhed (som er tid, hvor de kan nå at tænke sig om) og blive ved eleverne og deres fortælling.

Re-membering

Re-membering er en metode til at udforske og synliggøre kompetencer og færdigheder. Ofte kan det være lettere at tale om andres evner, og hvad de har gjort for en, end hvad man selv kan og bidrager med.

Metoden hjælper eleverne med at mindes og sætte ord på betydningsfulde relationer og derigennem få i tale, hvad han eller hun selv bidrog med i relationen. Metodens systematik udfolder og tydeliggør de færdigheder, eleverne allerede har – da vedkommende har brugt dem i relationen. De færdigheder kan eleverne stå på, når han eller hun skal lære nye færdigheder. På den måde synliggør re-membering interviewet den gensidighed og samskabelse, der har været i relationen.

Re-membering har også til hensigt at genfinde værdien i den gode relation eleverne har haft til en voksen de tidligere har mødt.

Livets træ

Metaforer er meget potente til at beskrive liv med, fordi de begrebsliggør en problemstilling, så den kan ses på en anden måde, end den kunne før. I en samtale er metaforer et redskab, der tilbyder eleverne et sprog, til at skabe fortællinger

om deres liv. De hjælper til at huske og se nuancer i fortællingen af deres egen historie. Og metaforer forærer den professionelle på Vittrup Skolen en masse spørgsmål at stille.

En medarbejder laver et livstræ sammen med en ung pige der er belastet af mange problemer i sit og familiens liv. I en almindelig samtale oplever medarbejderen, at problemerne tårner sig op, og at ingen problemer er mindre svære end andre, for pigen. I arbejdet med at tegne pigens Livstræ sker der noget andet. Det giver muligheder for at tale nuancer - og dermed handlemuligheder - ind: "Da vi når til insekterne i træet, vælger hun, at de er biller. Vi taler om, at en bille kan hun godt klare. Den ødelægger ikke nødvendigvis hele træet, og hun siger, at derfor kan hun godt vælge at lade en bille være".

Når man tegner sammen med eleverne, kan man vende tilbage til billedet mange gange, og man kan følge mange spor i tegningen i samtalerne. Man får et visuelt overblik, der giver mulighed for at dvæle ved ting, vende tilbage og at se flere ting samtidigt.

Træmetaforen er også en given de ramme for mange livsfortællinger. Det kan være, at man kommer til at tale om, hvad der har bidraget til, at man ikke fik en uddannelse, fik fritidsjob, en god relation, eller andet.

Gennemgang af elementerne i Livets Træ - en metafor

Rødder: Betydningsfulde personer fra samlingen af forfædre, familiehistorie, skole- eller studiekammerater, lærere, kammeraters forældre og andre, som har haft betydning for elevernes liv.

Stamme: Tegning af eller ord på signifikante hændelser, som har formet elevernes liv: Enten positive eller negative hændelser, eller hændelser, som kunne ses som vanskelige eller som fremkaldende smertefulde minder. Så kan man tale om, hvad det er man skal kunne for at kunne klare det der.

Grene: Træets grene skal fremkalde tanker, forestillinger og ønsker om den retning den enkelte elev ønsker at bevæge sig i sit liv.

Blade: Træets blade repræsenterer vigtige mennesker eller betydningsfulde relationer i elevernes liv. Man kan også introducere blad-metaforen som nedfaldne blade som billede på vigtige personer, som personen har mistet. I den gode relation ligger noget grundlæggende vigtigt som eleven har brug for.

Frugter: Frugterne symboliserer de bedrifter, som eleven har opnået i sit liv: De ting, som eleven er stolt af. Noget, der viser ressourcerne og potentialerne som eleverne ofte har glemt.

Insekter: Træets insekter, som indimellem spiser af frugten og ødelægger bladene, er beregnet til at repræsentere de problemer og udfordringer, som den elev står overfor i deres hverdag.

Fugle: Fuglene repræsenterer færdigheder og viden, som eleven gør brug af, når insekterne angriber træet. Vi kalder det mestringsstrategier.

Træmetaforen er god til at beskrive liv med: Hvor der er træer, er der også insekter, tørke, andre problemer man har skullet håndtere. Træet er blot en metafor som et narrativt redskab. Der kan også anvendes andre metaforer som en fodboldbane, skibe, floder, og World of Warcraft og andre spil. Fodboldbanen har for eksempel spillere på forskellige positioner, markspillere, angribere, forsvarere, målmand, der er målet, der er linjerne, græsset, publikum, træner, o.a.

Det vigtigste er at have en metafor, hvor der både er elementer nok til at repræsentere problemer, samt bedrifter og færdigheder i elevernes liv. En metafor kan med fordel vælges ud fra de interesser den enkelte elev har.

Opmærksomhedspunkter i den narrative samtale

Under den narrative samtale har Vittrup Fri Fagskoles personale følgende i fokus:

Der skabes en god ramme for samtalen. Eleverne introduceres for rammen om samtalen. Det skaber tryghed. Der fortælles for eksempel hvor lang tid samtalen varer, hvornår der holdes pause og, at eleven altid kan bede om en pause. Eleverne gøres også opmærksom på, at der kan stilles spørgsmål under samtalen. Til sidst spørges altid om "Er der mere, jeg skal sige noget om, eller skal vi bare starte?"

De professionelle viser nærvær. Det ligger os mennesker meget på sinde, at det, vi har sagt, bliver hørt. Derfor bruges elevens egne ord og begreber i samtalen. Hvis eleven for eksempel omtaler sin angst som "en grå sky", så bruges denne betegnelse. Hvis vedkommende ser bevæget ud, så nævnes for eksempel: "Bliver du bevæget?" Der samles op på, hvad elever siger. Der noteres ned undervejs på en tavle eller et stort papir.

Afslutningsvis gives tuschen til den elever og den elever bliver bedt om at sætte streg under det, han eller hun synes er vigtigst af det, der er talt om.

Spørgsmålstyper: Så vidt muligt holdes der til spørgsmål med kan, ved, vil og synes. Det, som de elever gerne vil genkendes og kendes på, kommer frem med de fire spørgsmålskategorier, ligesom de er gode til at få intentioner frem i lyset. Der anvendes skalaspørgsmål som: "Tænker du på det hver dag eller en gang om ugen?"

Tålmodighed: Det er vigtigt, at de elever mødes med tålmodighed til at blive ved spørgsmålene. Når vi bliver utålmodige, begynder vi ofte at jage løsninger på fortællerens vegne og komme med gode råd. Vi arbejder ikke med fornuffen (man kan jo bare sige tingene). Vi arbejder med fornemmelse. Et tip er, at skrive ned - gerne på en tavle eller et stort stykke papir. Vi er altid tro mod de elevers valg af ord! At skrive ned sænker tempoet i samtalen og giver tid til at tænke og mærke efter. Der kigges på det skrevne sammen, hvis der løbes tør for spørgsmål. Så kan de elever selv sige, hvad der indtil nu har været det mest interessante at tale om.

Opmærksom på, når der gives råd: At give råd og løsninger kan være en farefuld færd. Måske virker rådet slet ikke. Virker det, kan det derimod give de elever fornemmelsen "Uh hvor er jeg dum og den voksne klog." Et godt råd, der ikke blev fulgt, kan give de elever dårlig samvittighed over ikke at have fulgt rådet, så vedkommende måske undgår eller lyver. Hvis Vittrup Fri Fagskoles voksne vælger at give et råd, gøres det tidligt i samtalen, så man kan nå at tale om det via kan, ved, vil og synes spørgsmål. De voksne kan også give tre råd, der peger i hver sin retning eller sammen med eleven lave en liste med alle de gode råd, der kan findes på. Derefter tales om, hvilket råd eleven tror passer bedst.

Løgnehistorier - historier der vil noget: Det er sværere at få folk i tale, hvis man med det samme begynder at hive den historie de fortæller fra hinanden. I stedet undersøges hvad motivationen for at lyve kan være og der undersøges hvad det mon er eleven gerne vil. Intentionerne for at fortælle historien sådan findes

- hvad er vigtigt for eleven? Er det eksempelvis en undvigemanøvre, fordi noget er svært, skamfuldt eller smertefuldt? Eller er det en røverhistorie, hvor eleven for eksempel fremtræder som en slags superhelt? I sådan et tilfælde kan et bud være: "Det er vigtigt for eleven at være noget for andre mennesker".

Pædagogisk kan man så planlægge aktiviteter, der faciliterer, at han kan være noget for andre.

Den løsningsfokuserede tilgang som metode

Ingen kan være uenige om, at vejen til succes i elevernes liv er at fokusere på løsninger, drage nytte af tidligere succeser og tage dem med sig videre i livet. Alt for mange elever har alligevel mødt modgang og har mødt voksne, der har

forventet en bestemt adfærd og som har italesat fravær af potentialer. Der er blevet fokuseret på problemet mere end på elevens mestringsstrategier.

På Vittrup Fri Fagskole er hele dagligdagen præget af en løsningsfokuseret tilgang. Løsningsfokus sættes traditionelt i modsætning til problemorientering.

Problemorienteret tilgang

Den problemorienterede tilgang tager udgangspunkt i et problem, der skal løses, derefter analyseres årsagerne til problemet, og dernæst sættes en handlingsplan i gang. Det kunne fx være en ung med fravær, manglende deltagelse eller andet, hvor en traditionel tilgang ville være at undersøge, hvornår og hvorfor det gik galt og derudfra forsøge at forstå problemet.

Drømme om fremtiden

Med den løsningsfokuserede tilgang retter man i stedet fokus mod, hvad det er for en fremtid, som personen kunne ønske sig. Det er ikke nok at ønske sig et liv uden udfordringer - der skal formuleres en drøm for, hvad fremtiden skal indeholde (fx en god familie, anerkendelse, penge, sundhed, ro m.m.). For at sætte gang i "drømme om fremtiden" hjælpes eleverne på Vittrup Fri Fagskole gennem løsningsfokuserede spørgsmål til at "opdage" succeser i fortiden. Det kan fx være perioder, hvor de har klaret sig godt og følt de har mestret noget. Den løsningsfokuserede tilgang forsøger kort sagt med udgangspunkt i fortidens succeser at skabe forandringer i virkeligheden ved at danne billeder af en ønskværdig fremtid.

Fokus på succeser og ressourcer

I stedet for at fokusere på, hvorfor en elev ikke er i job eller uddannelse kortlægger Vittrup Skolen sammen med eleven, hvilke ressourcer den enkelte elev trækker på, når tidligere skole- og uddannelses tilbud har været meningsfulde og værdiskabende for den enkelte. Næste skridt er at søge at genskabe de samme forudsætninger og dernæst undersøge, hvad der skal til for fx at gøre eleverne parate til uddannelse og livsmestring.

Nuanceret løsningsfokus

En yderligere vigtig pointe, i den løsningsfokuserede tilgang er, at man gennem spørgsmål "tvinger" eleven til også at se de positive forandringer og undtagelser fremfor kun på de dominerende problemer. Fx kan man benytte et skalaspørgsmål, hvis en person mener, at han/hun ikke har en chance for at få at komme i uddannelse. Spørgsmålet vil så lyde: "På en skala fra 1-10, hvor 1 betyder, at du er den person i verden, der har ringest chance overhovedet for at komme i uddannelse, og 10 betyder, at du tror, at du kan komme i uddannelse når som helst, hvor er du så lige nu?". Det centrale her er ikke, hvad personen svarer, men at den voksne følger svaret op med et modspørgsmål, der lyder "hvorfor siger du x-tal (afhængigt af personens svar) og ikke noget lavere? Hvad er forskellen på et lavere tal og så nu? Hvad er der sket, siden det ikke er endnu lavere? osv." Hermed rettes elevens fokus mod, at det ikke bare er sort eller hvidt, men at der faktisk findes nuancer indenfor dette felt. Herefter kan samtalen dreje sig om, hvad der skal til for, at tallet bliver højere, er der nogen, der kan hjælpe osv. I stedet for at fokusere på det, der gik skidt, rettes fokus på, hvordan det skal være, når det er godt, hvordan man kommer derhen samt på, at der trods alt er noget, der fungerer.

Fokus på målet

Løsningsfokuseret tilgang betyder ikke, at problemer, nederlag og barrierer er uden betydning. De er bestemt væsentlige - ellers var vi slet ikke nødt til at samarbejde med eleverne. Pointen er, at vi undertiden kan være så optaget af problemets omfang, at vi helt glemmer, hvorfor der skal gøres noget ved det (altså hvad er målet), samt at der altid er ressourcer og positive erfaringer at hente i ethvert menneskes fortid. Derfor er kombinationen mellem en løsningsfokuseret tilgang og den narrative metode hele grundlaget for Vittrup Skolens pædagogik.

Undervisningen og det pædagogisk tilrettelagte samvær er tilrettelagt for alle elever i et omfang og med en placering, der svarer til 5 hele undervisningsdage. Skolen overvejer dog at sprede undervisningen ud på flere end 5 af ugens dage.

1.6) Omfang og placering

Det pædagogisk tilrettelagte samvær kan også foregå uden for normale undervisningstimer.

Alle eftermiddage og aftener i ugen er der planlagt fritidsaktiviteter.

Mandag – Bioaften

Tirsdag – Skydning

Onsdag - Styrketræning i eksternt center

Torsdag – Brætspilaften

Mandag til torsdag - Boksning i Pandrup Bokseklub. Vi har lavet et samarbejde med Pandrup Bokseklub om at vores elever kan gå til boksning i Pandrup. Her er der mulighed for at træne fra to til fire gange om ugen, alt efter hvor seriøs man ønsker at være.

Til de elever som ikke deltager i den enkelte aktivitet er der masser af muligheder, både sammen med de andre elever, men også nr. to vagt på den enkelte aften.

I vores hygge/afslapnings kroge på skolen, opfordres til at eleverne samles i små grupper og hygger sig, samtaler og udvider deres sociale kompetencer.

Det pædagogiske tilrettelagte samvær foregår ligeledes ved måltiderne, hvor der altid er minimum 2 undervisere til stede. Her gennemføres rigtig mange personlige, folkelige, demokratiske, politiske og sociale samtaler, som er på uformelt plan. Den uformelle samtale appellerer til mange af vores elever.

Hvis der er behov for praktik hos virksomheder eller landbrug i perioder, som ligger i skolens normale lukke- eller ferieperioder, så vil der også her være en vis grad af fleksibilitet for at kunne imødekomme praktikværtens tilbud til eleverne og for, at praktikopholdet skal opleves så virkelighedsnært som muligt. Det kan fx være høst- eller såperiode i landbruget eller højsæson for turisme.

1.7) Inklusionsstøtte

Inklusion indgår helt naturligt, som en del af Vittrup Fri Fagskoles pædagogiske praksis for vores elever, idet undervisningen foregår på hold med max. 12 elever. Hver eftermiddag er der afsat undervisningskræfter af til lektiecafe.

Formålet med inklusion er at tilgodese elevernes forskellige læringsforudsætninger i forhold til undervisning og pædagogisk tilrettelagt samvær. For elever, tilmeldt skolens inklusionstilbud, skal der i samarbejde med eleven og underviser, udarbejdes en plan med beskrivelse af elevens styrker, vanskeligheder, behov for særlige hensyn, indsatsområder og omfang for støtten.

Planen underskrives af eleven og mentorlæreren.

I forløbet indgår evaluering af inklusionsplanen.

Fokusområder:

- Mulighed for fagligt løft i dansk og matematik.
- Individuel guidning i forhold til strukturering af fagligt stof.
- Speciel tilrettelagt undervisning i forhold til diagnoser.
- Strukturering ved hjælp af skemaer.
- Strukturering af lektier og lektielæsning.
- Individuel støtte i brug af hjælpemidler f.eks. Appwriter, IT-rygsæk osv.
- Undervisningen foregår på små hold med max. 12 elever.

Støtte til inklusion søges af skolen gennem undervisningsministeriet hos SPSU jf. Inklusionsloven.

1.8) Mentorstøtte

Som elev på Vittrup Fri Fagskole kan du få en mentor, hvis du er mellem 16 år og 25 år og du er i risiko for ikke at gennemføre en Ungdomsuddannelse. Ordningen træder i kraft, hvis det i din uddannelsesplan af en Ungdoms- og Uddannelsesvejleder anbefales, at du deltager i et afklarende og udviklende forløb, som kan være på en Fri Fagskole jf. bekendtgørelse af lov om folkehøjskoler, efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler (Frie Fagskoler).

Opholdet skal være af minimum 12 ugers varighed. På Vittrup Fri Fagskole har vi tilmeldt tre medarbejdere, til kurset for mentorer på folkehøjskoler i Danmark, forestået af FFD.

På mentorkurset arbejdes der med:

Inklusion og eksklusion; hvordan mentorer kan bidrage til at inkludere udsatte elever.

Relationsforståelse; roller, positioner og relationer, dialoger, konflikter og svære samtaler i mentorskabet.

Teorier om læring og læreprocesser med fokus på læringsbaner og praksisfællesskaber.

Magt og dømmekraft- etik og forandringsprocesser i mentorarbejdet.

Til at understøtte sammenhængen for mentorordningen, har vi ansat en medarbejder med stor erfaring og uddannelser indenfor psykiatri og i udviklingsprocesser, konflikthåndtering i pædagogisk arbejde, kognitive behandlingsformer og arbejdsmetoder, social og sundhedsassistent og facilitator i systemisk perspektiv. Medarbejderen har som primær funktion at tage sig af de mest sårbare elever på skolen.

Eleverne på Vittrup Fri Fagskole går i klasser med max 12 elever.

Mentorordningen indebærer mulighed for:

Vejledning i og praktisk

hjælp til håndtering af medicin

At komme op om morgenen

Personlig hygiejne

Kost og motion

Oprydning og rengøring af eget værelse og fællesområder

Tøjvask

Strukturering af skoledage, praktik, anderledes dage og uger

Kørsel til læge, fysioterapi, psykolog mm.

Vi arbejder systematisk med en narrativ tilgang, der tager udgangspunkt i, at vi tror på talentet i den enkelte elev og at alle mennesker har en historie vi kan tykne. Ud fra de ressourcer eleven har, arbejdes der gennem praktiske aktiviteter, praktikforløb, samtaler og undervisningsforløb med udvikling af sociale kompetencer, selvværd, relationer og faglig opkvalificering. Det er hensigten, at elever, der går på Vittrup Fri Fagskole, udvikler deres faglige og sociale kompetencer, så de efterfølgende kan blive optaget på og gennemføre en ungdomsuddannelse, EGU eller få et arbejde

Mentor arbejder sammen med skolens UU-vejleder. Det er mentors opgave: At lave en handleplan med mål for skoleåret sammen med elev, forældre og andre ressourcepersoner, der sikrer, at der sker en udvikling såvel fagligt som socialt. At have ugentlige samtaler med eleven. At samarbejde med relevante ressourcepersoner internt og eksternt. Løbende at evaluere i samarbejde med elev, forældre og ressourcepersoner.

1.9) Undervisningsmiljø

Skolen har overtaget Vittrup Efterskoles bygninger, som siden efterskolen lukkede i 2013, har stået tomme. Det betyder naturligvis at skole har og stadig gennemgår en omfattende renovering og udbedring.

Som godkendt Fri Fagskole, skal vi have en undervisningsmiljøvurdering. Bekendtgørelsen for denne lyder:

Eleverne og studerende på en skole og uddannelsesinstitutioner har ret til et godt undervisningsmiljø, som skal fremme deres muligheder og læring. Det fremgår af "Lov om undervisningsmiljø" fra 2001.

Det har vi på Vittrup Fri Fagskole alle intentioner for at opfylde. Det er vores oplevelse at et godt miljø for eleverne både i undervisning, men også i fritiden og den pædagogiske tilrettelagte del, er grundlaget for vores eksistens.

En undervisningsmiljøvurdering skal indeholde følgende:

Kortlægning af uddannelsesstedets fysiske, psykiske og æstetiske undervisningsmiljø

- Beskrivelse og vurdering af eventuelle undervisningsmiljøproblemer
- Udarbejdelse af en handlingsplan, hvoraf det fremgår, i hvilken takt og rækkefølge de konstaterede problemer skal løses
- Forslag til retningslinjer for opfølgning på handlingsplanen

Kortlægning af:

Fysiske undervisningsmiljø:

Vittrup Fri Fagskoles undervisningsmiljøer er opdelt i to typer. En praktisk og teoretisk opbygning og indretning. De praktiske undervisningslokaler (værksteder) er opbygget med diverse praktiske værktøjer og arbejdsstationer, kombineret med stationer hvor der er mulighed for teoretisk undervisning. Det er målet at undervisningen foregår via en veksling mellem de to undervisningsmetoder.

De teoretiske lokaler er opbygget efter et klassisk klasseværelse miljø. Lokalerne er nyrenoverede og fremstår meget flotte. Her er tavle, projektor, borde og stole etc.

Vi har ambitioner om at skabe mere moderne og kreative fysiske rammer, når skolen kommer i drift.

Lokalerne til den pædagogiske tilrettelagte undervisning, er blandt andet vores biograf, vores hal, spisesal og hyggrokroge. Disse lokaler undergår en løbende reovering og opbygning. Alle lokaler opbygges efter undervisningsbehov og skal skabe imødekommende og trygge rammer.

De fysiske rammer er etableret således de ung, har rig mulighed for at skabe små fællesskaber rundt omkring på skolen. Det er fx små stuer med tv/PlayStation, bibliotek, fitnessrum.

Psykisk undervisningsmiljø:

Det psykiske undervisningsmiljø hænger tæt sammen med det fysiske og æstetiske. Vittrup Fri Fagskoles psykiske undervisningsmiljø er opbygget efter elevernes behov for små rum, tryghed og overskuelighed.

Det psykiske undervisningsmiljø, skaber en ro og stabilitet, hvilket gør at eleverne har mod og lyst til at indgå i sociale aktiviteter. Her er plads til at skeje lidt ud og dyrke de forskelligheder eleverne har. Ved et trygt undervisningsmiljø oplever vi at eleverne opnår stigende: indlæringen, trivslen, humør, selvtillid og selvværd.

Æstetisk undervisningsmiljø:

Vi har ønske om en *lys, indbydende og luftig* skole. Der er "højt til loftet" i mere end en forstand! De hvidmalede vægge overlader det til eleverne at sætte kulør på skolen.

Samtidig har vi ønsket at byde eleverne på *velordnede forhold*, hvor det altid forekommer ryddeligt og ordentligt. Mange af eleverne kommer fra hjemlige forhold, hvor orden absolut ikke præger hverdagen – så har de brug for at møde orden i skolen.

Vores kunst på væggene, bære stort præg af den lokale forankring som skolen har i nærmiljøet. Vi søger altid efter lokale kunstnere og keramikere som kan og vil udstille på skolen. Vi går meget op i at fortælle en god historie og gerne med en lokal eller vendsysselsk drejning.

Vi vil gerne opnå en hjemlig atmosfære på skolen, som dels skal give eleverne en oplevelse af tryghed, men også skabe ejerskab for stedet.

1.9.1) Resultat af årets evaluering af undervisningsmiljø

Beskrivelse og vurdering af eventuelle undervisningsmiljøproblemer

I foråret 2020 er der gennemført et evaluering af skolens spisesal, konferencerum, aktivitets/hyggerum.

Alle elever har via fælles oplæg, gruppearbejde og fælles opsamling, drøftet de udvalgt rums funktioner, standard og potentielle muligheder. Som skolen har udviklet sig, er rummene blevet udnyttet til forskellige aktiviteter, som syklub, skakklub, kreativt arbejde. Der er blevet udvidet i aktivitetsrummet, sådan der pt er to bordtennisborde, to poolborde, et bordfodboldspil, samt en tv stue. Denne kombination af brugen af rummet, har vores evaluering påvist at det er en stor udfordring.

Blandt andet:

Højt musik og støj fra pool og bordtennis, når nogen gerne vil se tv. Støj og postyr, når nogen gerne vil sy eller spille skak. Hygiejne i forhold til oprydning efter diverse aktiviteter.

Alle forholdene gør sig gældende i hverdagen, men også i weekender hvor der er mange elever.

Konklusionen er at det kommende elevråd tager udfordringen op og prøver at finde løsninger på så mange af udfordringerne som muligt. Flere af udfordringerne forventes kræver økonomi, hvilket tages op med ledelsen. Casper har alle papirer fra gruppearbejdet, og det gemmes til arbejdet påbegyndes i efteråret 2020.

I skoleåret har flere projekter påvirket standarden af kunst og og sat kulør på skolen. Det har imødekommet flere af tidligere evalueringer om at skabe trygge og tillidsvækkende rammer.

Udarbejdelse af en handlingsplan og retningslinjer

Dette punkt tager vi fat i, når vi har gennemført første undervisningsmiljø undersøgelse.

Undervisningsmiljøvurderingen gennemføres hvert 3 år og næste gang i skoleåret 2019/20.

1: Skabe overblik mht standard og funktion på de omtalte rum.

2: Kommende elevråd, Casper og viceforstander har bolden.

Lave tiltag som imødekommer mindst 3 af de omtalte udfordringer.

1.10) Selvevaluering

Skolens selvevaluering tager udgangspunkt i skolens mål.

- At eleverne udvikler selvværd og livsglæde, så de får lyst til både alene og i fællesskab, at tage vare på eget liv.
- At eleverne opnår indsigt/færdigheder i kurssets fagområder.
- At eleverne oplever fællesskabet og det sociale samvær som en positiv og vigtig del af tilværelsen.
- Målsætningen skal understøtte lovens hovedsigte: livsoplysning, folkelig oplysning og demokratisk dannelse.

1.10.1) Resultat af årets selvevaluering

I skoleåret 2019/20 har vi evalueret på i hvilken grad elever stopper hos os.

Elever	Fortsætter	Uddannelse	Job	Andet
I alt: 47	19 stk	17 stk	1 stk	10
	40,43 %	38,30%		21,28%

Samlet set, og med den elevgruppe vi har haft i skoleåret, er det et meget tilfredsstillende resultat.

Medregnet de elever som fortsætter hos os, hvoraf en stor del er startet i januar, men også flere kort efter genåbning efter corona, har årets resultat betydet at vi har fået 78,73 elever videre med kompetencegivende aktivitet, efter endt skoleår.

I det kommende skoleår, vil fokus være på at fastholde det flotte tal.

Vi vil i det kommende skoleår have fokus på at følge de elever som må stoppe i løbet af året. et opfølgende besøg eller møde, kort efter skole stop, vil være en mulig indsats.

1.11) Sociale klausuler/handleplaner

På Vittrup Fri Fagskole sigter vi efter at agere ansvarligt, i forhold til såvel enkelte individer og fællesskaber, som det hele samfund. I relation til dette ønsker vi en arbejdsplads præget af menneskelig mangfoldighed og social diversitet. På baggrund af dette ønske, og bekendtgørelse nr. 1349 af 5/12 2007 om sociale klausuler på offentlige tilskudsområder, prioriterer vi det følgende:

- at gøre en indsats for at fastholde medarbejdere på skolen, såfremt de af helbredsmæssige årsager får nedsat arbejdsevne. Dette søger vi at gøre blandt andet ved aktivt og konstruktivt at medvirke til fleksjobansættelse, nedsat arbejdstid og lignende.
- at fastholde og udvikle medarbejdere gennem mulighed for uddannelsesorlov og anden kompetenceudvikling, samt ligeledes, hvor det giver mening at understøtte ledige i at bygge bro til arbejdsmarkedet gennem virksomhedspraktik, løntilskud og jobrotationsansættelser.

- at analysere skolen som arbejdsplads, med henblik på at give mulighed for ansatte på særlige vilkår, gennem medarbejdersamtaler, arbejdspladsvurdering og eventuelt med konsulentbistand.
- at skabe vished om at skolen er interesseret i at tilbyde stillinger til personer med nedsat arbejdsevne, personer i jobtræning, personer i fleksjob og lignende, gennem kontakt til diverse myndigheder.
- at vurdere ansøgere i forbindelse med nyansættelser, med henblik på ansættelse af personer med nedsat arbejdsevne. Med mindre skolen som minimum har opfyldt målet om, at 3,5% af årsværkerne er medarbejderne på særlige vilkår.
- at blive etableret som virksomhedscenter i Hjørring kommune, og dermed indtage virksomhedspraktikanter, der ofte skal 13 uger i praktik, for at afklare deres arbejdsevne.

2) Linjen – Håndværk og Erhverv

På Vittrup Fri Fagskole tilstræbes, at undervisningen i videst muligt omfang tilrettelægges ud fra en praktisk læringstilgang, hvorved elementer fra den boglige undervisning bringes i spil i de praktiske fag.

Undervisningen sker herved i tæt tværfagligt samarbejde med undervisningen i værkstedsundervisningen, således, at der opnås sammenhæng mellem de boglige kompetencer og de praktiske håndværksmæssige fag. Fx anvendes bevidst matematik i træ- og metalværkstedet til diverse konstruktioner med relevans for en række tekniske erhvervsuddannelse.

Erhvervspraktik inden for byggeri og teknik udgør en obligatorisk del af kurset og der samarbejdes med det lokale erhvervsliv samt EUC Nord og Tech College. Hertil kan eleverne vælge om de ønsker, at kurset afsluttes med FP9 eller FP 10 enkeltfagsprøve i dansk og matematik, hvis den pågældende elev ved kursets begyndelse har opfyldt undervisningspligten og ikke er fyldt 25 år. Det er en betingelse, at eleven ikke har aflagt folkeskolens prøver i fagene dansk og matematik eller ikke har opnået et karaktergennemsnit på mindst 2,0 i de to fag, og at eleven har gennemført det fulde undervisningsforløb af en varighed på mindst 6 måneder på skolen.

Udover den skemalagte undervisning deltager eleverne også i skolens øvrige daglige rutiner, herunder pædagogisk tilrettelagt samvær og øvrigt samvær.

Kurset bygges op om følgende elementer:

- **Byggeri (de lyse fag):** Fokus på praksisnær erhvervsorienteret værkstedsundervisning centreret omkring arbejde med træ og andre bygningsrelaterede opgaver.
- **Teknik (de sorte fag):** Fokus på praksisnær erhvervsorienteret værkstedsundervisning centreret omkring smed og industri.
- **Gokart** - Fokus på praksisnær erhvervsorienteret værkstedsundervisning centreret omkring mekanik og motorer.
- **Praktisk-boglig:** Fokus på mere praksisnære læringsmiljøer og "hands on" på de boglige fag.
- **Fritid:** Fokus på, at eleverne dyrker deres fritidsinteresser i et socialt miljø, som er et pusterum i hverdagen.

Formålet med undervisningen er at give eleverne praktiske arbejdsredskaber og tydelige erhvervskompetencer med henblik på at sikre eleven bedre muligheder for at få et job eller elevplads hos en håndværker, entreprenør, produktionsvirksomhed eller lignende.

2.1) Byggeri

Formål

Formålet med faget er at introducere eleverne til håndværkets arbejde med udgangspunkt i træ, men hvor også mureropgaver, maleropgaver og andre bygningsrelaterede opgaver udføres.

Det sker ved at give eleverne håndgribelig viden om og livsnære erfaringer med erhvervenes såvel som værkstedets arbejdsfelt. Eleverne skal således tilegne praktiske færdigheder og viden i værkstedet, som først og fremmest ruste og motiverer eleverne til at påbegynde grundforløb på de tekniske og erhvervsfaglige skoler. Den praktiske færdighedstilegnelse skal samtidig medvirke til livsoplysning og folkelig oplysning ved at eleverne lærer at reflektere over færdighedstilegnelsen i et bredere samfundsmæssigt og globalt perspektiv.

Således skal eleverne via færdighedstilegnelsen blive bevidste omkring deres egen rolle og udviklingspotentiale som aktiv medborger i et komplekst erhvervsliv, herunder deres praktiske formåen og mulige betydning for andre mennesker i en virksomhed og i det øvrige samfund. I forlængelse heraf skal eleverne udvikle forståelse for værkstedsfagets samspil og betydning for samfundsudviklingen og naturen i forhold til en globaliseret og komplekst forbundet verden.

Samtidig skal eleverne udvikle sig selv i en faglig uddannelses- og arbejdsmæssig kontekst, hvor de gennem deres tekniske interesse styrkes punktfagligt, personligt og socialt. Gennem forskellige gøremåls baserede cases får eleverne mulighed for at opleve arbejdsglæde, samarbejde, fællesskab og personligt engagement samt erkende værdien ved æstetisk praktisk og funktionelt arbejde, som er væsentlige elementer indenfor livsoplysning og demokratisk dannelse. Værkstedundervisningen tilrettelægges i tæt samspil med de boglige fag, idet fagene dansk og matematik indgår i værkstedet. Fagene har til formål at forbedre elevernes boglige kundskaber i matematik dansk og samfundsfag med praktiske opgaver som omdrejningspunkt.

Indhold og metode

Eleverne får indgående praktisk håndlag og teoretisk forståelse for værkstedets arbejdsgange. Eleverne introduceres til relevante fagbegreber og udvikler kendskab til maskiner, værktøjer, materiel, materialer, korrekte anvendelse og vedligeholdelse samt sikkerhedsmæssige foranstaltninger og et forsvarligt arbejdsmiljø i overensstemmelse med gældende lovgivning.

Der arbejdes med håndværktøj og stationære maskiner og udføres mindre arbejdsopgaver ud fra forståelse af simple arbejdstegninger eller skitser, herunder hensigtsmæssigt valg og anvendelse af materialer og værktøj. Der laves konkrete produkter til skolen, fx træterrasser, redskabsskur, snittebænke osv. Der repareres også stole, borde, senge og andet, som er gået i stykker. Eleverne laver også ting til sig selv, f.eks. stole, borde, reoler, fade og lysestager.

Planlægning og udførelse af arbejdsopgaver sker ud fra et innovativt og problemløsende perspektiv og løses i respekt for det nære, omliggende og globale miljø samt med fokus på egen og andres sikkerhed.

Undervisningen tager udgangspunkt i byggetekniske og erhvervsrettede gøremåls cases, der på en nærværende og håndgribelig måde anskueliggør undervisningens relevans for bestemte tekniske erhvervsområder. Udførelsen forudsætter tæt dialog mellem eleverne såvel som med læreren, der vejleder eleverne, når de planlægger og udfører

projekterne. Eleverne opnår herigennem erfaring med at kunne vurdere, hvordan et projekt bedst udføres indenfor værkstedets rammer samt de situationer, som ikke er af rutinemæssig karakter.

Det tilstræbes i undervisningen, at eleverne gennem tilegnelsen af praktiske færdigheder i værkstedet åbner øjnene for fagets almene perspektiver, herunder livsoplysning og folkelig oplysning ved bl.a. at blive bevidste omkring deres egne udviklingspotentialer i relation til det øvrige samfund. Fx skal eleverne kunne relatere arbejdet i træ i skoleværkstedet til i en større produktionsmæssig sammenhæng at udøve en delfunktion på fx en byggeplads som del af en virksomhed og endvidere erkende, hvorledes, at ens egen funktion udgør en forudsætning for på forskellig vis at bidrage til samfundet, fx landets økonomiske vækst.

Værkstedsundervisningen tilrettelægges fortrinsvist med udgangspunkt i opgaver, der fordrer et samarbejde mellem eleverne, men med mulighed for en vekselvirkning mellem gruppearbejde og individuelt arbejde. Herved får eleverne mulighed for at arbejde med sig selv som udgangspunkt og opbygge personlig fortrolighed med arbejdsrutiner samt erhverve kendskab til værkstedets forskellige arbejdsfelter i relation til andre.

Undervisningen tilrettelægges tværfagligt med henblik på, at der opstår synergi mellem de forskellige fag. Udover at eleverne udvikler deres teknisk faglige håndelag og færdigheder, får de via helhedsorienteringen en større forståelse for naturvidenskabelige, samfundsmæssige, politiske og miljømæssige sammenhænge i nutidigt og historisk perspektiv. Således medvirker den tværfaglige undervisning at kvalificere elevernes almene dannelse, idet eleverne får en helhedsorienteret undervisning. Kursets livsoplysende indhold og praktiske undervisningsmetoder tilstræber, at eleverne via en praksisnær tilgang til kursets tekniskfaglige områder dyrker og udvikler deres egne faglige identiteter og bliver afklarede i forhold til egen fremtid.

2.2) Teknik

Formål

Formålet med faget er at introducere eleverne til det tekniske fagområde ved at give eleverne håndgribelig viden om og livsnære erfaringer med erhvervenes såvel som værkstedets arbejdsfelt. Eleverne skal således tilegne praktiske færdigheder og viden i værkstedet, som bl.a. ruste eleverne til at påbegynde grundforløbet på de tekniske erhvervsskoler. Den praktiske færdighedstilegnelse skal samtidig medvirke til livsoplysning og folkelig oplysning ved, at eleverne lærer at reflektere over færdighedstilegnelsen i et bredere samfundsmæssigt og globalt perspektiv. Således skal eleverne via færdighedstilegnelsen blive bevidste omkring deres egen rolle og udviklingspotentialer som aktive medborgere i et komplekst erhvervsliv, herunder deres praktiske formåen og mulige betydning for andre mennesker i en virksomhed og i det øvrige samfund. I forlængelse heraf skal eleverne udvikle forståelse for værkstedsfagets samspil og betydning for samfundsudviklingen og naturen i forhold til en globaliseret og komplekst forbundet verden.

Samtidig skal eleverne udvikle sig selv i en faglig uddannelses- og arbejdsmæssig kontekst, hvor de gennem deres tekniske interesse styrkes punktfagligt, personligt og socialt. Gennem forskellige udfordringer får eleverne mulighed for at opleve arbejdsglæde, samarbejde, fællesskab og personligt engagement samt erkende værdien ved æstetisk praktisk og funktionelt arbejde, som er væsentlige elementer indenfor livsoplysning og demokratisk dannelse. Elevens erkendelse af eget bidrag til samarbejde vil derfor være et centralt element af undervisningen, hvor gøremåls undervisningens case-baserede undervisning appellerer til elevernes interessefelt, og den helhedsorienterede tilgang sikrer, at alle elever kan bidrage til processen.

Indhold og metode

Eleverne får indgående praktisk hånddelag og teoretisk forståelse for værkstedets arbejdsgange. Eleverne introduceres til relevante fagbegreber og udvikler kendskab til maskiner, værktøjer, materiel, materialer, korrekte anvendelse og vedligeholdelse samt sikkerhedsmæssige foranstaltninger og et forsvarligt arbejdsmiljø i overensstemmelse med gældende lovgivning.

Undervisningen tager udgangspunkt i tekniskfaglige og erhvervsrettede gøremåls cases, der på en nærværende og håndgribelig måde anskueliggør undervisningens relevans for bestemte tekniske erhvervsområder. Udførelsen forudsætter tæt dialog mellem eleverne såvel som med læreren, der vejleder eleverne, når de planlægger og udfører projekterne. Eleverne opnår herigennem erfaring med at kunne vurdere, hvordan et projekt bedst udføres indenfor værkstedets rammer samt de situationer, som ikke er af rutinemæssig karakter.

Det tilstræbes i undervisningen, at eleverne gennem tilegnelsen af praktiske færdigheder i værkstedet åbner øjnene for fagets almene perspektiver, herunder livsoplysning og folkelig oplysning ved bl.a. at blive bevidste omkring deres egne udviklings potentialer i relation til det øvrige samfund. Fx skal eleverne kunne relatere svejsning i skoleværkstedet til i en større produktionsmæssig sammenhæng at udøve en delfunktion på en virksomhed indenfor et bestemt erhverv og endvidere erkende, hvorledes denne funktion udgør en forudsætning for på forskellig vis at bidrage til samfundet, fx landets økonomiske vækst. Værkstedsundervisning foregår i vekselvirkning mellem gruppearbejde og enkeltvist. Herved får eleverne mulighed for at arbejde med sig selv som udgangspunkt og opbygge personlig fortrolighed med arbejdsrutiner samt erhverve kendskab til værkstedets forskellige arbejdsfelter.

Undervisningen tilrettelægges tværfagligt med henblik på, at der opstår synergi mellem de forskellige fag. Den tværfaglige undervisning koordineres på en måde, som fordrer, at eleven undervejs i kurset arbejder med en række cases/projekter inden for de forskellige faglige toninger, som kurset læner sig op ad. Den tværfaglige undervisning koordineres på tværs af fagene og sikrer dermed eleverne en helhedsorienteret undervisning. Udover at eleverne udvikler deres tekniskfaglige hånddelag og færdigheder, får de via helhedsorienteringen en større forståelse for naturvidenskabelige, samfundsmæssige, politiske og miljømæssige sammenhænge i nutidigt og historisk perspektiv.

Kursets livsoplysende indhold og praktiske undervisningsmetoder tilstræber, at eleverne via en praksisnær tilgang til kursets teknisk faglige områder dyrker og udvikler deres egne faglige identiteter og bliver afklaret i forhold til egen fremtid. Eleverne opbygger gennem forskellige gøremålscases et bredt kendskab til de tre erhvervs indgange ved tilegnelse af konkrete færdigheder kombineret med brede almene perspektiver på det landbrugs-, håndværksmæssige, gastronomiske og omsorgs-/plejereleterede område. Følgende eksempler kan vise, hvorledes der arbejdes:

Indretning af madbutik: Eleverne arbejder fx med en realistisk case, hvor Vittrup Fri Fagskole ønsker - i samarbejde med fødevarer-netværket Vendsyssel Fødevarer - at indrette en madbutik på Vittrup Fri Fagskole. Håndværkerlinjen laver beregninger på materialer og indretning, i matematik opstilles et budget for projektet, mad-linjen udvikler færdigretter, som kan sælges i madbutikken, Iværksætter-klassen arbejder med, hvordan den skal markedsføres, bemanding, hvordan logistikken og korrekt opbevaring af varerne kan ske. Samtlige fag i undervisningskonceptet vil kunne inddrages i et sådant projekt.

Grill-case: Den håndgribelige værkstedsundervisning introducerer eleverne til metalbearbejdning teknikker og tekniske tegninger, når eleverne bygger en grill, som de selv designer. Eleverne arbejder i denne case med forskellige

maskiner/materiel/materialer og teknikker til metalbearbejdningen, når grillens forskellige dele måles, klippes, skæres og sammenføjes, så eleverne til slut har lavet en fuld funktionsdygtig grill. Casen kan også kobles med et projekt om videresalg og lægger dermed op til beregningen af timeforbrug, materialeforbrug og priser, oprettelse af virksomhed, momsbetaling etc., hvilket åbner elevernes øjne for færdighedstilegnelsens sammenhæng med erhvervsøkonomiske problemstillinger og eventuel lyst til at se produktet i en iværksætter-sammenhæng.

Værkstedundervisningen har også bred almen karakter, når eleverne inddrages i den korrekte håndtering og bortskaffelse af fx olie fra et olieskift samt hvilke potentielle negative konsekvenser det har for miljøet, drikkevandet og levende organismer, hvis olien ikke bortskaffes på korrekt vis. Hertil kan undervisningens folkeoplysende og demokratiske sigte danne udgangspunkt for en diskussion af globale perspektiver på den globale afhængighed af fossile brændstoffer og øvrige ressourcer, herunder fossile brændstoffers betydning for den globale samhandel, sikkerhedspolitik og politiske forhold regionerne imellem.

Den tværfaglige undervisning er sammenflettet med kursets øvrige undervisning og inddrager elementer fra alle fag. Dette medvirker til at kvalificere elevernes almene dannelse, idet eleverne får en helhedsorienteret undervisning.

2.3) Gokart

Tre gange om ugen kører elever fra linjen til Hjørring, hvor skolens elever står for vedligeholdelse af gokarts i Hjørring Bowlingscenter. Eleverne skal tilegne sig praktiske færdigheder og viden i gokartbanens værksted som blandt andet gør eleverne klar til eventuelt at starte på en teknisk erhvervsskole som mekaniker.

Eleverne får indgående praktisk håndlag og teoretisk forståelse for værkstedets arbejdsgange. Eleverne introduceres til relevante fagbegreber og udvikler kendskab til maskiner, værktøjer, materiel, materialer, korrekte anvendelse og vedligeholdelse samt sikkerhedsmæssige foranstaltninger og et forsvarligt arbejdsmiljø i overensstemmelse med gældende lovgivning.

Undervisningen er meget praktisk og meget virkelighedsnær. Der bliver ved hver undervisning lavet en plan for hvilke gokarts der skal laves og hvad der skal laves på dem. Herefter arbejder eleverne med at udbedre problemerne og lærer at blive selvstændig og tage ansvar for opgaverne. Eleverne ved at hvis de ikke laver gokartsene, kan virksomheden ikke stille gokarts til rådighed for kunderne. Dette gør undervisningen meget håndgribelig og giver eleverne ansvarsfølelse.

Gokartbanen skal også vedligeholdelse hvilket stiller krav til elevernes snilde og færdigheder. Her handler det om reparationer af banen og dens omgivelser. Ud over den mekaniske del af linjen, er der også en køreteknisk del, hvor eleverne øver sig i at blive bedre racerførere. Her arbejdes med ideallinjer, køreteknik, kørestil og taktik.

Pædagogiske refleksioner

Undervisningen planlægges projektorienteret som et samarbejde mellem flere fag med henblik på at opnå synergieffekter, hvor eleverne tilegner sig kompetencer i et tværfagligt læringsrum, der både omfatter praktisk og teoretisk undervisning. Kurset anvender gøremåls pædagogik som didaktisk metode. Der arbejdes i grupper og enkeltvis med tydelig vejledning og instruktion fra tilgængelige lærere. Der vil ofte være to lærere til stede i værkstedet, der hhv. varetager den praktiske og boglige side af læringsindholdet, hvilket styrker undervisningens kombination af teori og praksis. Kurset lægger stor vægt på, at eleverne ikke blot tilegner tekniske færdigheder, men at de ligeledes udvider deres almene horisont og indtager nye perspektiver på den verden, de lever i. Fx skal eleverne forstå, hvilken indflydelse en globaliseret verden kan have på samfundets fremtidige produktions- og jobmuligheder i Danmark samt hvorfor

eksempelvis innovation og nytænkning ofte prioriteres i politiske strategier i forhold til at styrke Danmarks konkurrenceevne.

2.4) Ugeplaner

Uge	Emne	Indhold	Aktiviteter
32	Introuge	<ul style="list-style-type: none"> - Eleverne introduceres til linjerne 	<ul style="list-style-type: none"> - Alle elever deltager
33 - 34	Intro til værkstedet + evt. mindre projekt	<ul style="list-style-type: none"> - Regler for færdsel og brug på værksted og maskiner, førstehjælp, arbejdstøj og -sko. - Fare/sikkerhedskoder på materialer - Begyndende teori om træ. 	<ul style="list-style-type: none"> - Sikkerhed - Sundhed - Oplysning - Relationsopbygning
35	Tegningslære	<ul style="list-style-type: none"> - Vi tegner og ser på tegninger - Eventuelt tegning på computer. 	<ul style="list-style-type: none"> - Tegningsforståelse
36 - 40	TEMA udearealer + fortsat teori om træ	<ul style="list-style-type: none"> - Inspirationstur/ture til steder med lækre udearealer. - Samarbejde med Mad & Service + Care-linjen om specielle ønsker 	<ul style="list-style-type: none"> - Fra ide til virkelighed - Tegning - Planlægning - Udførelse - Æstetik - Materialeforbrug/lære
39	Åbent Hus på Frie Fagskoler 29./9	<ul style="list-style-type: none"> - Planlægge aktiviteter/udstilling til Åbent Hus 	<ul style="list-style-type: none"> - Kundeservice - Arbejdsplanlægning - Samarbejde
41+44+45	TEMA Murerfaget	<ul style="list-style-type: none"> - Murerfagets historie - Murstensens format og forbandt - Materialeleære om cement og mørtel - Ekskursion i lokalområdet for at se på forbandt. - Besøg på cementfabrik eks. vis IBF Aalborg 	<ul style="list-style-type: none"> - Kendskab til basale arbejdsprocesser og forholdsregler med fagets materialer. - Kendskab til relevante fagudtryk i forhold til værktøj, materialer og arbejdsmetoder
42	Anderledes uge	<ul style="list-style-type: none"> - Temaugue om misbrug 	<ul style="list-style-type: none"> - Fælles for hele skolen

43	Brobygning	<ul style="list-style-type: none"> - Brobygningsforløb med EUC Nord, Tech college m.fl. 	<ul style="list-style-type: none"> - Oplysning om uddannelses- og jobmuligheder - Brancheafklaring
46 - 47	TEMA Mekaniker	<ul style="list-style-type: none"> - I samarbejde med Hjørring Gokartcenter /Privat Automekanikvirksomhed - Grundlæggende motorlære - Eleven skal i dette forløb lære om en 4-takts motors funktion. 	<ul style="list-style-type: none"> - Basiskendskab til og øvelse i håndtering af relevant værktøj. - Kendskab til basale arbejdsprocesser og forholdsregler med fagets materialer. - Kendskab til relevante fagudtryk i forhold til værktøj, materialer og arbejdsmetoder
48 - 50	TEMA Jul og dekoration	<ul style="list-style-type: none"> - Juledekorationer, Juletræ, Juletræsod, Julepynt - Skovtur - for at finde naturens materialer 	<ul style="list-style-type: none"> - Blive bevidst om egen rolle i fællesskabet og samarbejdet med andre mennesker.
51	TEMA Juleafslutning	<ul style="list-style-type: none"> - Forberede og arrangere en juleafslutning for alle elever, herunder arrangere en gokart-cup for alle elever. 	<ul style="list-style-type: none"> - Se egen indsats som en del af et samlet hele. - Opleve værdien af at "gøre noget for fællesskabet"
52 - 1	Juleferie		
2	TEMA arbejdsmarkeds- og uddannelsesparathed	<ul style="list-style-type: none"> - Besøg på EUC Nord, Hjørring - Virksomhedsbesøg (mød en lærling) 	<ul style="list-style-type: none"> - Uddannelses- og jobmuligheder - Brancheafklaring
3	DM I SKILLS 16.-18./1 København	<ul style="list-style-type: none"> - Deltagelse i konkurrencedagene 	<ul style="list-style-type: none"> - Samarbejde - Skolen ude i samfundet
4	Praktikuge Alternativt TEMA Industritekniker	<ul style="list-style-type: none"> - Alle elever skal 1 uge i virksomhedspraktik 	<ul style="list-style-type: none"> - Brancheafklaring - Hvad er fordelsuddannelser inden for håndværksfagene.
5 -6	TEMA arbejdsmarkeds- og uddannelsesparathed	<ul style="list-style-type: none"> - Praktikpladssøgning - godkendte virksomheder - Ansøgning & CV - Arbejdspladskultur - Rollespil om ansættelsessamtaler 	<ul style="list-style-type: none"> - Tilegnelse af metoder og værktøjer til kvalificeret og målrettet praktikpladssøgning. - Sprog & påklædning - Brug af obligatoriske it-værktøjer - Gæst i form af en lærling eller "ny svend"
8	Anderledes uge	<ul style="list-style-type: none"> - Byg med bras 	<ul style="list-style-type: none"> - Fælle temaugedag med hele skolen

7+9+10	TEMA Malerfaget	<ul style="list-style-type: none"> - Grundlæggende farvelære, farvecirklen, NCS-farvekoder - Samarbejde med matematikfaget om procentregning. 	<ul style="list-style-type: none"> - Kendskab til relevante fagudtryk i forhold til værktøj, materialer og arbejdsmetoder
11- 12	TEMA Matematik og andre kompetencer i de forskellige håndværksfag	<ul style="list-style-type: none"> - Det er vigtigt for håndværkere, at være gode til matematik. 	<ul style="list-style-type: none"> - Oplysning om uddannelses- og jobmuligheder - Brancheafklaring - Praktisk matematik
13 - 15	TEMA Iværksætter - hvad kræver det at være selvstændig håndværksmester?	<ul style="list-style-type: none"> - Hvad skal man kunne for at drive en virksomhed? - Virksomhedsøkonomi, løn, moms, forsikringer, ansættelser. - Fagforeninger/ overenskomst 	<ul style="list-style-type: none"> - Uddannelses- og jobmuligheder - Fra ide til en levevej - Samfundsfag
16	TEMA Virksomhedsbesøg og at gå til hånde i en rigtig virksomhed	<ul style="list-style-type: none"> - Vi besøger Møbel og Autopolstrerirksomheden. 	<ul style="list-style-type: none"> - Få kendskab til og bevidsthed om egne fysiske, psykiske og sociale ressourcer på en arbejdsplads.
17 - 20	TEMA Indretning og skolens indendørs fællesarealer	<ul style="list-style-type: none"> - Samarbejde med elevråd og øvrige linjer. - Vi snedkerer møbler, reoler og lign. brugsgenstande til skolens fællesarealer. 	<ul style="list-style-type: none"> - Fra ide til virkelighed - Tegning, planlægning, udførelse, æstetik - Materialeforbrug/lære
21 -23	TEMA Gartner Urtehave/Bærhave	<ul style="list-style-type: none"> - Samarbejde med Mad og Servicelinjen om specielle ønsker. 	<ul style="list-style-type: none"> - Opleve værdien af at "gøre noget for fællesskabet" - Uddannelses- og jobmuligheder - Brancheafklaring - Eleverne skal anlægge et eller flere gartner relaterede projekter efter ønske fra Mad og Servicelinjen.
24 - 26	TEMA Ejendomsservicetekniker Evt. i kombination med egne projekter for eleverne	<ul style="list-style-type: none"> - Pedalarbejde - Pasning af skolens område - Hvad laver en ejendomsservicetekniker og hvordan er uddannelsen opbygget? 	<ul style="list-style-type: none"> - Oplysning om uddannelses- og jobmuligheder - Brancheafklaring
27	Anderledes uge	<ul style="list-style-type: none"> - Outrouge 	<ul style="list-style-type: none"> - Alle elever deltager

3) Linjen – Gastronomi og Event

3.1) Formål

Undervisningen bygges hovedsageligt på en praktisk læringstilgang, hvor teori integreres i en praksisorienteret undervisning. På skolen arrangeres events både internt og med eksterne samarbejdspartnere. Linjen er særligt henvendt til elever med en interesse for events, mad og råvarer.

Der arbejdes på linje fag tre hele undervisningsdage ugentligt, hvor eleverne skiftevis har teori og praksis undervisning. Derudover oprettes der løbende praktikker med forskellige arbejdspladser.

Fagformål:

Eleven skal opnå kompetencer med henblik på at vælge erhvervsuddannelse eller job indenfor hotel og restaurationsbranchen eller andre servicefag. Linjen forbereder til f.eks. grundforløb 1 på EUD: Fødevarer, jordbrug og oplevelser eller grundforløb to, hvis eleven er afklaret omkring fremtidigt uddannelsesvalg

Linjen er sammensat af to kompetenceområder, Gastronomi og Event, hvor undervisningen i begge er tilrettelagt med udgangspunkt i tværfaglighed, projekter, helhedsorientering og en praktisk tilgang. Derudover indlægges besøg på virksomheder, gæsteforelæsere og praktikker som en del af forløbet.

Generelt for Gastronomi og Event er, at der samarbejdes med forskellige erhvervsvirksomheder samt EUC Nord, Tech College og SOSU Nord med det formål at give eleverne arbejdsmarkedskendskab, afklaring og viden om de forskellige erhvervsretninger og muligheder indenfor restaurations-, fødevarer- og/eller omsorgssektoren. Formålet er hermed at sikre eleven bedre muligheder for efterfølgende at komme i job eller få elevplads i restaurant, kantine, institution, hjemmepleje, fx som ernæringsassistent, gastronom, rengørings tekniker, service-assistent ell.lign.

Metode:

Undervisningen foregår ved praksisorienteret undervisning, hvor eleverne får færdigheder i og/eller kendskab til følgende gennem eget arbejde, lærerstyret undervisning, forlagt undervisning, praktiske fællesøvelser, virksomhedspraktik, gæstelærere og virksomhedsbesøg

3.1) Gastronomi

Fælles for begge fag i linjen Gastronomi og Event er, at det bruges som en alternativ, praktisk indgangsvinkel til de boglige fag som dansk og matematik, såsom når eleverne læser opskrifter, beregner vægt, mål og ganger op. Derigennem bidrager linjen til at forbedre elevernes boglige kundskaber i matematik, dansk og samfundsfag med praktiske opgaver i køkkenet som omdrejningspunkt.

På samme måde bidrager faget til elevernes almene dannelse, når der i undervisningen eksempelvis diskuteres miljøansvar ved indkøb og tilberedning af fødevarer, og fx sammenligne fødevarer fra hhv. økologiske og konventionelle producenter. Den praktiske indfaldsvinkel til boglige fag og den brede almene perspektivering bidrager til en erkendelse af, at de traditionelt boglige kundskaber ikke kun er relevante foran tavlen eller i værkstedet, men kan anvendes i vid udstrækning i dagligdagen.

Eleverne ledes frem mod demokratisk dannelse, idet tilberedningen af forskellige måltider forudsætter respekt for og indblik i hinandens personlige og kulturelle baggrunde og forskelligheder. Faget rummer herudover livsoplysning, folkelig oplysning og demokratisk dannelse, når eleverne gennem fakta, æstetiske oplevelser og diskussioner forberedes og hjælpes til at tage kritisk stilling, handle selvstændigt og forstå sig selv i spillet mellem individuel og kollektiv livskvalitet, kultur og sundhed. Emner i undervisningen kan fx være Økolog eller Fastfood, hvor der bl.a. inddrages apps med henblik på at gøre undervisningen mere interessant og i øjenhøjde med eleverne. Den folkelige oplysning opnås også bl.a. gennem en belysning af mad og måltidets kulturhistoriske udvikling i forhold til internationalisering og arbejdspladskultur.

Der lægges vægt på et samarbejde med andre linjer, så vi f.eks. i samarbejde med linjen Care laver events for børnehaven, hvor Care står for den pædagogiske del og Gastronomi og Event for selve arrangementet med opdækning, mad og eventuel markedsføring.

Formål:

Formålet med faget er at give eleverne kendskab til sammensætning af ernæringsrigtig kost, råvarer og deres oprindelse "fra jord til bord", forskellige madlavningsteknikker og grundlæggende hygiejneregler i køkkenet, så eleverne opnår de praktiske færdigheder, der gør dem i stand til at handle og agere i eget liv. Som del af fagets hovedsigte om undervisning af bred almen karakter har undervisningen til formål at udvikle elevernes forståelse for husholdningens og forbrugets samspil med øvrige samfunds faktorer såsom miljø, madspild, landbruget og sundhed. Der er fokus på forståelsen af fødevarer-værdikæden "fra jord til bord", dyrkning af egne råvarer, behandling af råvarerne set i forhold til køkkenhygiejne, holdbarhed, opbevaring, udskæring, smag, æstetik, tilberedning mv.

Endelig er det formålet at sikre, at eleven – uanset om eleven senere vælger en madrelateret erhvervsretning står personligt styrket i forhold til at tage vare på egen kost og sundhed og har tilegnet sig grundlæggende standarder vedrørende rengøring, hygiejne, osv.

Indholdsplan

Der er fokus på praksisnær erhvervsorienteret undervisning med udgangspunkt i forskellige madlavningsteknikker og indblik i ernærings sammensætning med fokus på sund livsstil. I faget Gastronomi arbejder eleverne praktisk og teoretisk med forskellige madlavnings- og tilberedningsteknikker vedrørende bearbejdelse af fødevarer til forskellige retter. Eleverne opnår håndværksmæssige færdigheder om en række grundmetoder, der findes indenfor madlavning.

Eleverne lærer om grundlæggende hygiejneregler til behandling af fødevarer, køkkenredskaber mv. i forhold til mikroorganismers vækst, bakterie smittefare og fordævelse af fødevarer. Dette er ikke kun vigtigt ift. Uddannelse indenfor gastronomi, men også i forhold til den del af livsstilsundervisningen, som handler om at holde orden i hjemmet.

Emner indenfor dette fagområde samme er:

- Tilberedning af fødevarer
- Fødevarerhygiejne
- Råvare- og levnedsmiddelkendskab
- Anretning (portion og buffet)
- Mad-ud af-huset (catering)
- Servering og opdækning
- Sensorik og kvalitetskriterier
- Bæredygtighed og økologi
- Fødevarers naturfaglige egenskaber, herunder sundhedsmæssige egenskaber
- Kendskab til dansk og international madkultur
- Kendskab til beregningsmetoder for svind, portionsstørrelser, indkøb/bestilling og energi
- Generelt branchekendskab

3.2) Event/oplevelse

Formål:

Eleverne på linjen skal lære om de forskellige delemelenter som det at arrangere koncerter, spisning for mange og andre arrangementer kræver. Det betyder i praksis, at der vil være undervisning i hvordan man koordinerer, planlægger og afvikler et event, herunder hvilke ting skal man tage højde for og hvordan sikrer man sig et godt arrangement og efterfølgende evaluering. Herunder også læring i hvordan man kan udbrede kendskabet til arrangementet og hvorfor markedsføring er en vigtig del.

Indholdsplan

Der er fokus på det vellykkede arrangement uanset om det er for 10 eller 300 personer og hvad der skal til for at et arrangement bliver vellykket for gæster såvel som arrangør, samt hvordan man kommer fra ide til virkelighed.

Eleverne lærer om teknikker i forhold til markedsføring, målgruppeanalyse og lærer at lave en god reklame, de lærer ligeledes at udarbejde budgetter og logistik ved et event. En stor del af faget handler om service og kundebetjening.

Alt dette sker gennem en praktisk tilgang, hvor eleverne får lov til at afprøve tingene i praksis og teste om de ting de laver fungerer som forventet. Vittrup Fri Fagskole har aftaler med forskellige organisationer og dagtilbud, som giver mulighed for at lave reelle arrangementer og få feed-back udefra ift. Arrangementer.

Emner indenfor dette fagområde er:

Medvirke til projektstyring og afvikling af event

Kendskab til faserne i en event

Idéudviklingsværktøjer

Marketing/PR

Myndighedstilladelser

Logistik ved en event

Økonomi og budget

Informationssøgning (åbningstider, tilladelser, vejforhold, priser, rejseplan etc.)

Kendskab til målgruppeanalyse

Kundebetjening

Evaluering

3.3) Erhvervsuddannelse:

I hele forløbet arbejdes konkret med erhvervsuddannelse, både på selve linjen Gastronomi og Event og derudover inddrages det hos kontaktlærere eller andre relevante.

Arbejdspladskultur:

- Ved at køkkenet fungerer på mange områder, som en almindelig arbejdsplads, læres der derigennem om arbejdskultur, da der hver dag er deadlines (måltider skal serveres), hygiejneregler, krav til påklædning og sikkerhed, samt "kunder" i det daglige form af lærere og elever, samt også kunder
- Ved at have events på skolen som f.eks. Lions Club eller Musik i Vittrup, hvor der kommer kunder udefra.
- Ved at tage på virksomhedsbesøg på Hotel Nor (eller andet hotel) og derigennem få indblik i alle funktioner på stedet
- Ved at arbejde med mødestabilitet og egen hygiejne og fremtræden
- Ved relevante praktikforløb og forberedelse til praktikforløb indenfor branchen
- Ved at eleverne ved camps og praktikker af elever udefra, får ansvar for at vise dem arbejdsgange og adfærd i køkkenet

Praktikplads/jobsøgning:

- Ved at der på skolen opslås fritidsjob med jobopslag, som almindelige job, hvor eleven skal sende ansøgning og CV, samt skal til samtale med relevante parter
- Ved at der arbejdes med at udarbejde CV og ansøgning
- Ved at researche på relevante virksomheder ift. Praktikophold
- Ved at eleven øver sig i præsentation gennem at præsentere maden for andre elever
- Ved at der arbejdes med korte praktikker, som en del af forløbet
- Ved at Tech College besøges, hvor der snakkes med elever, som er i praktik
- Ved virksomhedsbesøg, hvor der snakkes om hvilke forventninger arbejdspladsen har

Samfund og sundhed:

- Ved at fremstille ernæringsrigtig og sund mad på daglig basis
- Ved at arbejde med, hvordan man kan lave sund fastfood og samtidig se forskellen ved virksomhedsbesøg hos fastfood producent
- Ved at der i årshjul er indlagt emneuger som "sund mad på SU", "traditioner", "forskellige madkulturer", hvor der arbejdes teoretisk og i praksis med emnerne
- Ved virksomhedsbesøg hos lokale råvareproducenter
- Ved altid at have fokus på madspilds og klimaproblematikker bl.a. gennem ugentlig stop madspild dag.
- Ved virksomhedsbesøg hos Nordjysk Fødevareoverskud, hvor der læres om, hvad der til daglig smides ud og hvordan de ressourcer kan udnyttes
- Ved at have debat mellem økolog og ikke økolog på skolen

Arbejdstidsplanlægning og samarbejde:

- Ved at deltage i planlægning og udførelse af events som f.eks. Vittrup Musik, Lions Club og besøg af børnehave
- Ved at eleverne i praksis sommetider har timer forskudt f.eks. når der skal afvikles bespisning af Lions, hvor de møder senere eller får tidligere fri en anden dag
- Ved at lave mad til børnehave en gang ugentligt, hvor maden skal afleveres på specifikt tidspunkt
- Ved virksomhedsbesøg på Aalborg Kultur og kongrescenter, bl.a. omkring planlægning af events
- Ved at lære disponering af tid – gennem det daglige arbejde, hvor måltiderne skal serveres på fast tidspunkt og ved at lave deadlines og tidsbestemte opgaver

Faglig dokumentation:

- Ved at deltage i egenkontrol af varer
- Ved at udarbejde opskrifter
- Ved at udarbejde menuer til events, samt i samarbejde med Game/design lave fotoregistrering
- Ved at smage på retter og give samt modtage begrundet og konstruktiv feedback

Faglige termer:

- Ved at fagets fagtermer altid bruges i køkkenet og forklares
- Ved at kunne forstå og i praksis at anvende opskrifter og menusammensætninger og brugsanvisninger
- Ved at eleverne skal formidle fagtermer til elever på besøg i camps
- Ved at lære termerne gennem praksis f.eks. ved at lære grundsauce
- Ved at deltage på fagmesse, hvor aktører i faget udstiller

Innovation:

- Ved at "lege med mad", hvor alt er muligt, dvs. Man kan sammensætte en ret som man vil
- Ved at have ansvaret for at lave salat til buffet uden at der er opsat menu eller "regler" for hvad den skal indeholde
- Ved at arbejde med hvilken mad, man kan lave på en SU og hvordan man får en ingrediens til at blive til mange forskellige billige retter
- Ved at være med til at planlægge, organisere, gennemføre, markedsføre og evaluere et event
- Ved at lave konkurrencer som f.eks. "den store bagedyst" eller krydderi smagning
- Ved at arbejde med emnet "design din egen burger", hvor der er frit valg og skal indeholde ingredienser, opskrift, koncept, markedsføring, målgruppe og til sidst at lave burgeren, samt servere den for andre.

Metodelære:

- Ved at arbejde med forskellige tilberedningsmetoder og arbejde med fagtermer i dagligdagen i køkkenet
- Ved at arbejde med layout ved menukort
- Ved at arbejde med salgsteknikker og kommunikation ved events og i teori
- Ved at besøge Tech College, hvor der fortælles om metodelære

3.4) Turisme

Vittrup Fri Fagskole er fysisk placeret midt i et stort turistområde med Løkken, Lønstrup, Blokhuis, Skagen og mange flere turistbyer i nærheden. Børglum Kloster, Rubjerg Knude og Vesterhavet findes ligeledes tæt på skolen. Derfor er turisme den del af linjen der beskæftiger sig med at lære at tiltrække turister og blive et godt turistområde.

Der vil være ture til lokale turistattraktioner ligesom eleverne selv skal arbejde med hvordan man får flere turister til landsdelen.

Eleverne lærer hvad der skal til for at opfylde turisternes behov og lærer at der kan være stor forskel på typer af turister.

Der arbejdes også med service og kundekontakt, og eleverne lærer hvordan man er en god vært og tager godt imod sine kunder.

3.5) Oplevelser

Eleverne på linjen skal arrangere koncerter og andre arrangementer på skolen. For at kunne det er det nødvendigt med undervisning i hvordan man koordinerer, planlægger og afvikler et event. Hvilke ting skal man tage højde for, og hvordan sikrer man sig et godt arrangement.

Det er også vigtigt at udbrede kendskabet til arrangementet, hvorfor markedsføring er en vigtig del. Her handler det om at lære kunderne og kende, og finde ud af hvordan man bedst muligt får sine budskaber ud. Eleverne lærer om teknikker i forhold til markedsføring og lærer at lave en god reklame.

Når arrangementet er planlagt skal man afvikle det, på den bedst tænkelige måde. Derfor er det vigtigt at lave en plan og finde ud af hvem der gør hvad. Alt dette bliver inddraget i denne del af linjen, hvor oplevelser spiller en stor rolle.

Eleverne lærer ligeledes at udarbejde budgetter og lave planer for hvad der skal bruges for at afvikle arrangementet.

Alt dette sker gennem en praktisk tilgang, hvor eleverne får lov til at afprøve tingene i praksis og teste om de ting de laver fungerer som forventet.

3.6) Ugeplaner

Måned	Emne	Teori	Praksis	Events	Virksomhedsbesøg
August	Intro + hygiejne og holdbarhed	Hvem er vi? Køkkenet som arbejdsplads Hygiejne Holdbarhed Fødevarerstyrelsen	Lær hinanden at kende gennem livretter Hygiejne Rundt i køkkenet	Hygiejne forsøg på skolen med de andre elever	Fødevarerstyrelsen eller besøg på kokkeskolen
September	Sensorik og kvalitetskriterier	Diverse mærkninger af fødevarer Sammensætning af måltid sensorisk De forskellige smage	Spis i mørke Arbejde med grundsmage og strukturen i mad Salt, sødt, umami, surt, bittert	Konkurrence med blindsmagning og lugt et krydderi for de andre elever	
Oktober	Bæredygtighed og økologi	Forskellige former for og dilemmaer i bæredygtighed og økologi Økonomi	Lav samme ret med samme ingredienser med økologisk og ikke økologisk råvarer Forsøg med hvor meget vi smider ud	Debat mellem økolog og ikke økolog til fællestime	Vendsyssel fødevarer: Det lokale marked og Nordjysk Fødevareoverskud
November	Mål og vægt	Matematik i køkkenet Skalere opskrifter og lav omregninger	Arbejde med mad, som kræver præcision (f.eks. småkager) og mad som er ud fra konsistens (f.eks. dej til boller)		Besøg på Fynbo, mål og vægt i stor skala
December	Traditioner	Fedt som energikilde Dansk og international madkultur	Julemad, småkager Udenlandske juletraditioner	Bage småkager med børnehaven Juleafslutning skolen	Blokhus julemarked
Januar	Events	Planlægning, koordinering og markedsføring Evaluerings	Opstilling til event Mad til mange	Musik i Vittrup Event på det lokale plejehjem eller andet sted	Aalborg Kultur og Kongrescenter eller Skråen
Februar	Salg og service Ide udvikling	Lav jeres egen fastfood restaurant Lav et brand Målgruppeanalyse	Hjemmelavet fastfood kundeforretning	Burgerbar Camps for elever udefra	Burgerking, MacDonalds eller lign. BC messe

Marts	Økonomi, indkøb, svind, portioner	Indkøb til påskeevent Projekt om at mindske svind Lav SU kokebog Hvad koster et måltid	SU mad Billig mad til mange mennesker	Påskeevent med børnehaven	Fødevarerbutikker, sammenligning pris
April	Fra jord til bord Fødevarers egenskaber	Hvad kan fødevarer bruges til udover mad Hvad er sund mad Proteiner, kulhydrater	Arbejde i urtehaven Ingefær shots og smoothies Grøn mad Fermentering	Bål mad med de andre elever	Lokal bonde – grøntsager Urtehaven i Nørresundby Kefirbrus
Maj	Teknikker	Fordele og ulemper ved forskellige metoder, hvad bruger man hvornår	Sovse, stegemetoder, forskellig tilberedning af samme råvare Partering af et dyr		Hjallerup slagtehus
Juni	Afslutningsprøve	Gastronomi Konkurrence: præsenter jeres produkt	Gastronomi Konkurrence: Producer jeres produkt	Evt. invitere nærmiljø til streetfood	Restaurant besøg

Hver måned er der event med Lions, som tager udgangspunkt i månedens tema.

4) Linjen - Care

4.1) Formål

Formålet med undervisningen på Care er, at eleverne får kendskab til arbejde med mennesker. På Care linjen beskæftiger vi os med det hele menneske, fra vugge til grav. Vi sætter fokus på den professionelle rolle i relationen til den enkelte brugergruppe. Vi beskæftigede os med det sundhedsfaglige, pædagogiske område, samt specialområdet inden for psykiatri mm. Der bliver stiftet bekendtskab med forskellige metoder, værktøjer og arbejdsgange. Desuden vil der være fokus på elevens selvudvikling, hvor drømme, håb og mestring vil komme i fokus.

4.2) Indhold og metode

På care bliver der arbejdet ud fra et humanistisk syn, hvor kreativitet, rummelighed og samspil, er den røde tråd gennem alle undervisningsforløb.. På Linjen ligger vi stor vægt på at undervisningen foregår på små hold, hvor der er rig mulighed for at debattere undervisningens forskellige emner. Undervisningen på Care linjen vil være meget praksisnær og afvekslende.

Der vil være dage hvor der arbejdes med teori og metoder eller den mere kreative og skabende vinkel, med fokus på forskellige aktiviteter indenfor et vel af områder som spænder fra kreativt værksted, bevægelse, træ og dyr. Andre dage vil vi have fokus på praksis, det vil blandt andet være i form af besøg på forskellige institutioner e.l. eller vi vil være værter for forskellige arrangementer med fokus på forskellige brugergrupper.

En fast del af at være elev på Care linjen er, at være i praktik inden for de forskellige områder hvor der arbejdes med mennesker, alt efter hvad du har interesse for. Vi har nogle rigtig gode samarbejdspartnere, og praktikken giver dig gode muligheder for at afprøve forskellige erhverv. Endvidere får du mulighed for at blive klogere på dig selv så du får et solidt grundlag for træffe valg i form af uddannelse eller andet meningsskabende.

4.3) Pædagogiske refleksioner

Eleverne får indsigt i fagenes indhold og rutiner samt kendskab til de mulige uddannelsesretninger som findes inden for området pædagogik, psykiatri og omsorg.

Omsorgs-delen af faget lægger op til at styrke elevernes indlevelsessevne og at træne evnen til at være opmærksom på andre menneskers behov. De elever, som søger en erhvervsuddannelse inden for omsorg og pleje kan blive styrket i deres motivation, personlige og faglige forudsætninger for at påbegynde en uddannelse indenfor området.

Der tilstræbes samarbejde med SOSU-Nord, Seminaret, hvor der løbende er dialog om hvordan samarbejdet optimeres for at få skabe de bedste rammer for den enkelte elev. Ligeledes tilstræbes et samarbejde med den lokale børnehave, ældrecentre og andre relevante institutioner

I undervisningen anvendes bl.a. gøremåls-pædagogik som didaktisk metode og undervisningen planlægges projektorienteret i et tværfagligt læringsrum. Der arbejdes i grupper og enkeltvis alt afhængig af valg af projekter. Dog oftest med høj fokus på at løse praktiske opgaver ved et team- inspireret samarbejde med fordeling af klare roller. Undervisningen er inspireret af mesterlære med tydelig vejledning og instruktion fra tilgængelige lærere.

Overordnet fokus igennem hele året:

- **Kommunikation,**
- **Psykologi**
- **Pædagogik**

4.4) Ugeplaner

Uge	Emne	Indhold	Aktiviteter
32	Anderledes uge	- Introuge	Alle elever på deltager
33	Intro - Fra vugge til Grav	- Introduktion til Care - Egenværdi - Egenbalance - Film: Intouchables - De Urørlige - Hvordan lære du bedst - Bogen "Styr livet"	
34	Tilknytning - Relationsdannelse Rollemodel - ingen SGU og FANDEN	- Se små klip - mor og børn - Teori - Spejling - neuroner	
35	Børns motoriske udvikling	- Ud og se legepladser lav/tegn din egen legeplads Besøg børnehaven Teori om børns motoriske udvikling 0-5 år 6-10 år	
36	Unges generelle udvikling - kognitivt	- Besøg på skole - Besøg i ungdomsklub	

		<ul style="list-style-type: none"> - Pre-teen, teen udvikling teori - Neopædagogik 	
37 - 38	Identitet - eksistentielt	<ul style="list-style-type: none"> - Bog: "Styr livet" - Simon Freud - ægget - D'et - personlighedsmodel - Lave eget personlighedsmodel - Evt. se en film 	
39	Netværk - De 3 P'er	<ul style="list-style-type: none"> - Privat, Personlig og professionelle - Lave egen netværksoversigt/skema 	
40	Fordomme	<ul style="list-style-type: none"> - Ud at kigge på mennesker - Opgave: <ul style="list-style-type: none"> o Hvorfor dømmes vi o Hvad tænker folk om os? - Filmklip: <ul style="list-style-type: none"> o Grønsager på tur o Et andet Danmark 	
41	Egenomsorg	<ul style="list-style-type: none"> - Egenomsorgs opgave - Lærer borger egenomsorg 	
42	Anderledes uge	<ul style="list-style-type: none"> - Temauge 	Fælles for alle elever
43	Håb og Drømme	<ul style="list-style-type: none"> - Socialpsykiatri 	
44 45	Fortid, nutid, fremtid - Psykiatri Etik og Moral	<ul style="list-style-type: none"> - Rettigheder og lovgivning - Samfundets indflydelse - Historik - Ud af huset <ul style="list-style-type: none"> o Aarhus: museum o Vodskov: Hammerbakker museet - Sag: fastspændt i 13 måneder - Aalborg - Klip med Anders Lund Madsen - Ethiske dilemmaer 	
46 - 47	Kommunikation	<ul style="list-style-type: none"> - Tolker på hinanden - kommunikationsmodel 	
48	Maslows behovspyramide	<ul style="list-style-type: none"> - Fokus på hvordan vi er påvirket af de behov vi har. 	
49	Forberedelse til juleklip med børnehaven.	<ul style="list-style-type: none"> - Didaktisk planlagt aktivitet - Hvad hvordan gør man 	
50	Juleklip med børnehaven.	<ul style="list-style-type: none"> - Kør aktivitet - Evaluering af aktivitet 	
51	Afrunding af året der gik	<ul style="list-style-type: none"> - Fælles opsamling af undervisning 	
52 - 1	Juleferie		

2	Samarbejde og samfund	<ul style="list-style-type: none"> - Hvordan arbejde jeg bedst med andre - Hvad er min rolle i en gruppe(samfundet) <ul style="list-style-type: none"> o kan den ændres? 	
3	Kommunikation	<ul style="list-style-type: none"> - Den professionelle rolle - Hvordan agere jeg i et professionelt samarbejde - Kendskab til menneskets grundfølelser og hvordan vi kommunikere herom 	
4 - 5	Arbejdspladskultur	<ul style="list-style-type: none"> - Hvordan er det at være ansat - Fagidentitet - Professionelt samarbejde - Den professionelle rolle 	
6	Dialogisk læsning - herunder børnelitteratur	<ul style="list-style-type: none"> - Mulighed for at arbejde med selvvalgt bog, gå i dybden, samt på hinanden 	
7	Hvad vil det sige at arbejde i børnehaven	<ul style="list-style-type: none"> - Fokus på 3-6 år - Ernæring - Udviklingsstadier - Aktiviteter 	
8	Anderledes uge	<ul style="list-style-type: none"> - Temauge 	Alle elever deltager
9	Besøge børnehaven	<ul style="list-style-type: none"> - Oplæsning for børnegruppe (dialogisk læsning) 	
10 - 12	Ældre kendskab	<ul style="list-style-type: none"> - Besøg på ældrecenteret - Hvilke aktivitet - Udviklingsstadie - Gåture, - Lytte til anekdoter - Kendskab til kost (lav gammeldags mad) 	
13 - 14	Handicap/særlige behov - kendskab	<ul style="list-style-type: none"> - Besøg på bosted/værksted - Aktiviteter sammen med målgruppen - Udviklingsstadie - Faglig snak med personale 	
15	Påskeklip med børnehaven	<ul style="list-style-type: none"> - Didaktisk planlægning af aktivitet - Udførelse - Evaluering 	

16 - 19	Gennemgang af årets materiale	<ul style="list-style-type: none"> - Selvvalgt elevopgave - Kan laves individuelt eller i grupper og skal fremlægges sidst på forløbet. 	
20	Emneuge - forskønnelse af skolen	<ul style="list-style-type: none"> - Hvad og hvordan kan vi gøre skolen pænere og bedre 	
21	Fagprøver	<ul style="list-style-type: none"> - Indhold endnu ikke besluttet 	
22	Fagprøver	<ul style="list-style-type: none"> - Indhold endnu ikke besluttet 	
23 - 26	Afrunding af året	<ul style="list-style-type: none"> - Hvad har vi lært? - Repetition 	
27	Anderledes uge	<ul style="list-style-type: none"> - Outrouge 	Alle elever deltager

5) Linjen - Game Design

5.1) Formål

Formålet med Game Design er at afklare eleverne i forhold til at vælge og gennemføre en uddannelse eller starte i et job efter Vittrup Fri Fagskole. Linjen gør derfor meget ud af at undersøge de forskellige aspekter der findes inden for Game Design, og give eleven et indblik i de forskellige uddannelser og job der findes.

Eleven skal opnå kompetencer og erfaringer med programmering og spildesign, og alle de områder der ligger i forbindelse med spildesign. Game Design på Vittrup Fri Fagskole beskæftiger sig ikke kun med at skabe spil, men tager i høj grad udgangspunkt i mange af de opgaver eleverne vil møde i fremtiden. Her kan nævnes hjemmesider, sociale medier, internet, printeropsætning og meget mere.

5.2) Pædagogiske refleksioner

Undervisningen på Game Design linjen er planlagt med udgangspunkt i projekter og praktisk arbejde. Undervisningen vil være en vekselvirkning imellem eget arbejde med projekter, lærerstyret undervisning, forlagt undervisning, praktiske fællesøvelser, virksomhedspraktik, gæstelærere og virksomhedsbesøg.

Det praktiske arbejde er vægtet højest i undervisningen, og alle de ting på skolen der har med computere, it, internet og hjemmeside at gøre, vil blive lavet af eleverne på Game Design. Ligeledes er meget af undervisningen praktisk anlagt og eleverne skal selv prøve at arbejde med tingene på hver deres computer. Der vil være individuelle forløb hvor den enkelte elev løser en opgave, men størstedelen af undervisningen vil foregå gruppebaseret eller i små teams.

5.3) Opbygning

Game Design er bygget op af fire moduler der skal skabe en helhed omkring ikke blot undervisningen i Game Design, men også i forhold til at afklare og forberede eleven til et job eller start på en uddannelse efter opholdet på Vittrup Fri Fagskole.

Fagligt indhold er de ting eleverne lærer i undervisningen, og som skal gøre dem fagligt dygtige og være med til at finde frem til det område den enkelte elev har interesse for. Her bliver arbejdet med en hel række forskellige emner der beskæftiger sig med game design, eller ligger i forlængelse heraf. Linjen består af forløb i følgende emner:

Introduktion til Game Design

Billeder og Photoshop

Let programmering

Spilanalyse

Video og PremierePro

Computerens opbygning

Sociale medier

Netværksopsætning

Hjemmesider

Lav et spil fra bunden

5.4) Bogligt indhold:

Dansk og matematik er en naturlig del af undervisningen, da det bliver brugt i alt hvad vi laver. Vi øver os i at formulere koncepter for spil og dansk bruges i forhold til hjemmeside, sociale medier og generelt igennem al undervisning. Der er meget matematik i programmering, design og IT. Programmering er et sprog for sig selv, og vi øver os i at forstå mekanismerne bag. Engelsk bliver brugt meget i Game Design, da vores programmer og begreber ofte er engelske.

5.5) Parat til uddannelse og job

Parat til uddannelse og job er afklarings delen af linjen hvor der arbejdes med at bruge de lærte ting i "virkeligheden" igennem praktik, virksomhedsbesøg og projekter der inddrager omverdenen. Ligeledes vil der være praktisk arbejde med tingene på skolen, og det vil være denne linje der arbejder med skolens hjemmeside, sociale medier og stå for at opsætte og vedligeholde internet.

5.6) Livsstil

Livsstil beskæftiger sig med de ting i forhold til elevens sundhed og livsstil der ligger rundt om selve undervisningen på linjen. Game Design kan være en meget stillesiddende aktivitet, og det er derfor vigtigt at forholde sig til sundhed, madvaner, siddeposition, lys, lyd og luft.

5.7) Ugeplaner

Uge	Emne	Indhold	Aktiviteter
32	Introuge	<ul style="list-style-type: none">- Eleverne introduceres til linjerne og vælger linje	<ul style="list-style-type: none">- Afprøvning af de forskellige linjer
33 – 34	Introduktion til Game Design	<ul style="list-style-type: none">- Introduktion til spilmekanismer.- Generel spilteori.- Klassiske spilkoncepter.- Brætspil- Sundhed og aktivitet- Motion	<ul style="list-style-type: none">- Lave et storyboard- Udvikle levels og niveauer- Afprøvning af forskellige brætspil- Afprøve forskellige spil

34 – 37	Billeder og Photoshop	<ul style="list-style-type: none"> - Teknikker til at tage billeder - Kamerateknik - Lyssætning - Billedredigering - Retouchering - Farver og lys - Photoshop - Lag - Udklipning - Kombiner billeder 	<ul style="list-style-type: none"> - Der skal tages billeder på skolen af de forskellige linjer samt elever. - Redigering i Photoshop efter
38 - 41	Let programmering	<ul style="list-style-type: none"> - Lego Mindstorm - Scratch - Sprog - Klasser - Funktioner 	<ul style="list-style-type: none"> - Programmering af små mini robotter i hallen - Scratch kursus - Lær at snakke kodesprog
42	Anderledes uge	<ul style="list-style-type: none"> - Temauge om misbrug 	<ul style="list-style-type: none"> - Fælles for hele skolen
43 – 45	Spilanalyse	<ul style="list-style-type: none"> - Grafisk indhold - Lyd og lys - Spilkoncept - Niveauer og levels - Spilforløb - Forbedringer 	<ul style="list-style-type: none"> - Vælg et spil pr. elev – skriv en opgave om spillet.
46 - 48	Video og Premiere Pro	<ul style="list-style-type: none"> - Videoproduktion - Storyboard - Lyd - Lyssætning - Premiere Pro redigering 	<ul style="list-style-type: none"> - Besøg hos Tv2 Nord eller DR - Egen video med udgangspunkt i skolen
49 – 50	Computerens opbygning	<ul style="list-style-type: none"> - Indmad i en computer - Formatering - Programmer - Antivirus - CPU, processor, grafikkort og harddiske 	<ul style="list-style-type: none"> - Skille en computer ad - Formatere en computer - Installere forskellige programmer
51	Virksomhedsbesøg	<ul style="list-style-type: none"> - Besøg hos en række forskellige virksomheder 	<ul style="list-style-type: none"> - Virksomhedsbesøg inden for forskellige områder
52 -1	Juleferie		

2 - 7	Programmering	<ul style="list-style-type: none"> - Unity - C# - Klasser - Funktioner - Start et program op fra bunden 	<ul style="list-style-type: none"> - Gæstelærer der underviser i C# - Kursus i grundlæggende unity og at komme i gang med at lave et spil
8	Anderledes uge	<ul style="list-style-type: none"> - Byg med bras 	<ul style="list-style-type: none"> - Fælle temauged med hele skolen
9 - 11	Sociale medier	<ul style="list-style-type: none"> - Sider og grupper - Content produktion - Community management - Lav en FB-side fra bunden - Annoncering - Instagram - Snapchat 	<ul style="list-style-type: none"> - Lav egen FB-side - Lær at lave professionel FB, IG og Snapchat - Skolens Facebook til annoncering - Udfordringer i forhold til opførsel på de sociale medier
12	Besøg på anden fri fagskole	<ul style="list-style-type: none"> - Besøg på en anden fri fagskole for at følge undervisningen 	<ul style="list-style-type: none"> - Samarbejde med anden fri fagskole
13 - 15	Netværksopsætning	<ul style="list-style-type: none"> - Lav et LAN-kabel - Opsætning af netværksbokse og routere - Træk kabler - WiFi på skolen 	<ul style="list-style-type: none"> - Opdatere skolens WiFi - Trække kabler til værkstedet
16-18	Hjemmesider	<ul style="list-style-type: none"> - HTML - CSS - Wordpress - Plugins - Skolens hjemmeside - Online på internettet 	<ul style="list-style-type: none"> - Kursus i HTML og CSS - Styre skoles hjemmeside - Lave opbygningen til en ny del på hjemmesiden. - Fra kode til online på nettet
18 - 26	Lav et spil fra bunden	<ul style="list-style-type: none"> - Storyboard - Platform - Fra skitse til udførelse - Kodning - Grafik - Levels og niveauer 	<ul style="list-style-type: none"> - Alt det vi har lært i løbet af året skal bruges: - Grafik - Kodning - Fra idé til færdigt produkt
27	Anderledes uge	<ul style="list-style-type: none"> - Outrage 	<ul style="list-style-type: none"> - Alle elever deltager

6) Boglige fag - Dansk og Matematik

Med udgangspunkt i linjerne bliver det praktiske arbejde med dansk og matematik sat i højsædet, da vi tror på, at læring bedst sker gennem hands-on undervisning.

Derfor vil de boglige fag spille sammen med linjerne og skabe baggrund for det praktiske.

Dagligdagen vil bære præg af praktisk arbejde med tingene, både i form af praktikker og samarbejde med lokale virksomheder, men også i forhold til at indgå i fællesskabet i lokalsamfundet.

Minimum en tredjedel del af undervisningen er praktisk. Du kommer til at arbejde kreativt og innovativt.

Matematik og dansk bliver dermed også anvendt ude i værkstederne, i hallen eller hvor det giver mening at arbejde praktisk med fagene. Ved at flytte undervisningen ud i værkstederne eller køkkenet og ved at gøre tingene mere praksisnære vil undervisningen blive gjort mere spændende.

Eleverne er den aktive spiller i undervisningen, og det er elevernes undren og interesse, der skaber fagene.

Har eleven ikke bestået 9. klasses afgangsprøve i dansk og/eller matematik, har eleven mulighed for at gøre sig klar hos os. Vi tilbyder nemlig målrettede forløb til elever, der har brug for at fordybe dig yderligere i dansk og/eller matematik for at blive klar til eksamen.

6.1) Matematik

Formål

Formålet med faget er at give eleverne en række matematiske kompetencer ved hjælp af en praksisnær undervisningsmetode, der gør matematikken virkelighedsnær og direkte omsættelig til det tekniskfaglige område. Formålet med undervisningen i matematik er samtidig, at eleverne bliver i stand til at forstå og anvende matematik i sammenhænge, der vedrører dagligliv, samfundsliv og naturforhold.

Ved at arbejde med matematiske problemstillinger, som tager sit udgangspunkt i en række tekniskfaglige og livspraktiske arbejdscases, styrkes eleverne både i deres almene livsførelse samt i deres videre forløb i ungdomsuddannelse. Herved får eleverne kompetencer indenfor bl.a. moderne husholdning foruden den nødvendige matematiske forståelse, som er nødvendig for at fuldføre en ungdomsuddannelse.

Undervisningen inddrager ligeledes privatlivets almene problemstillinger, såsom at skulle sætte sig ind i budgetplanlægning, låne udsigter, forsikrings- og A-kasse beregninger. Herved anvendes matematikken direkte som et værktøj til at gøre hverdagens udfordringer og problemstillinger lettere. Eleverne oplever, at matematik kan være praksisnær, forståelig og løse mange opgaver i uddannelseslivet, arbejdslivet og privatlivet.

Indhold og metode

Det tekniskfaglige og projektorienterede arbejde integreres i den tværfaglige undervisning, og omdrejningspunktet bliver 3 af de 4 hovedemner i matematikken, nemlig:

- Tal og funktioner
- Geometri
- Økonomi

Det tilstræbes, at der undervises tværfagligt med en matematisk indgangsvinkel på de igangværende tekniske cases, som giver eleverne mulighed for at udforske samspillet mellem teori og praksis, og styrker elevernes egen anvendelse af de matematiske løsningsmuligheder i de praktiske gøremåls-cases.

Matematikundervisningen er delvist integreret i caseundervisningen i værkstedet samtidig med, at den finder sted i undervisningslokaler nogle timer om ugen, hvor de mere traditionelle og teoretiske aspekter afdækkes og gennemarbejdes.

De forskellige cases inddrager således både praktisk og skriftligt arbejde i en naturlig vekselvirkning, så matematikken bliver et løsningsværktøj for elevernes tekniskfaglige cases. Som eksempel kan foretages beregning af, hvor effektivt energien fra fossile brændstoffer omdannes til energi i køretøjers motorer. Den afvekslende undervisning sikrer, at eleverne opnår de nødvendige 'traditionelle' matematiske kompetencer, men at det sker vha. opgaver, som motiverer eleverne, fordi matematikopgaverne berører elevernes egne interesseområder, og opgaverne har et konkret formål i forhold til den igangværende opgave i værkstedet.

Eleverne vil eksempelvis træne tal og funktioner, når der laves produktionsberegninger i en fiktiv produktionsvirksomhed eller funktionsberegninger af omkostninger, indkøb, vareproduktion og vare afsættelse. Der kan ligeledes beregnes på budgetplanlægning, låneberegninger, mængderabatter, lønberegninger, kalkulation af omkostninger og profit, beregninger af materialeforbrug mv.

Undervisningen inddrager elevernes øvrige fag i undervisningen, hvor det er relevant for, at eleverne tydeligt ser sammenhænge, hvor matematik bruges til at kvalificere vigtige beslutninger både i privatlivet og i arbejdssammenhænge. Matematikundervisningen inddrages eksempelvis til at kvalificere de tekniske arbejdstegninger fra værkstedsfagene eller til at beregne vareforbrug i en given opskrift i køkkenet.

Pædagogiske refleksioner

En pædagogisk målsætning vil være at "af-teoretisere" faget matematik, som tager udgangspunkt i situationer, som eleven interesserer sig for, og vise hvorledes matematikken kan anvendes for at kvalificere valg og forbedre projekters kvalitet. Det betyder en undervisning, der tilstræber at tage udgangspunkt i elevens egen verden, hverdagsliv og interesseområde og dertil tilsætter matematiske teoretiske værktøjer. Matematikundervisningen tilrettelægges så den bliver praktisk og virkelighedsorienteret, så eleverne oplever, at de kan anvende matematik, som et hjælpemiddel i dagligdagens almindelige situationer- dette med henblik på at gøre matematikken mere nærværende for eleverne. Indholdet fokuserer både på elevens videre forløb i uddannelse, arbejde eller hverdagsliv.

Tilrettelæggelsen af matematikundervisningen åbner muligheden for at give eleverne større indflydelse på undervisningen. Dette tilstræbes ved bl.a. at gøre undervisningen mere elevstyret og benytte begrebet undersøgelseslandskaber, hvor elevens egne interesser har indflydelse på hvad matematikken handler om.

Denne tilgang anvendes bevidst overfor de elever, som finder den traditionelle matematikundervisning kedelig, abstrakt eller overflødig. Det er et mål i matematikundervisningen at vise eleverne, at dette langt fra behøver være tilfældet. Derfor er det hensigten, at eleverne skal kunne omsætte undervisningen og anvende den i både hverdagslivets situationer, såvel som i ungdomsuddannelsen.

Endelig tilstræber det pædagogiske sigte at styrke elevernes samarbejdskompetencer i praksisfællesskaber, bl.a. gennem praktisk-matematiske samarbejds- og makkerpar-øvelser

Undervisningen vil veksle mellem praktiske opgaver med udgangspunkt i konkrete gøremål samt teoretiske opgaver, hvor eleverne skal regne på papir, computer eller andre platforme.

6.2) Ugeplaner

Uge	Emne	Indhold	Aktiviteter
33 - 37	Eleverne og deres motivation til faget. Tal og de 4 regningsarter	<ul style="list-style-type: none"> - Plus - Minus - Gange - Division - Brug af Excel 	<ul style="list-style-type: none"> - Lav matematik fra din egen hverdag. - Gennemgang af metoder til regningsarterne. - Færdighedsprøver.
38 - 41	Figurer og deres forskellige egenskaber. Omkreds, rumfang og areal.	<ul style="list-style-type: none"> - De forskellige figurer og deres egenskaber - Forskellen på cm og cm². - Forskellen på omkreds og areal. - Brug af Geogebra 	<ul style="list-style-type: none"> - Figurbingo. - Afleveringsopgave. - Brug af formelsamling
42	Anderledes uge	<ul style="list-style-type: none"> - Temaugue om misbrug 	<ul style="list-style-type: none"> - Alle elever deltager
43 - 46	Brøker, decimal og procent	<ul style="list-style-type: none"> - Brøker - Decimaltal - Procenter 	<ul style="list-style-type: none"> - Lave deres egen procenter. - Pizzaer.
47 - 51	Sandsynlighed	<ul style="list-style-type: none"> - Risiko - Tælletræ - Simulering - Udfald - Hændelse 	<ul style="list-style-type: none"> - Spil, spil og spil - Terminsprøve
52 -1	Juleferie		
2 - 4	Statistik	<ul style="list-style-type: none"> - Gennemsnit - Mindsteværdi - Størsteværdi - Median - Grafer 	<ul style="list-style-type: none"> - Lave deres egen undersøgelse

5 - 7	Ligninger og funktioner	<ul style="list-style-type: none"> - Ligningsløsninger - Algebra - Reducering 	<ul style="list-style-type: none"> - Ligningsløsning ved hjælp af skåle. - Øvelser i forhold til virkeligheden
8	Anderledes uge	<ul style="list-style-type: none"> - Temauge - byg med bras 	<ul style="list-style-type: none"> - Alle elever deltager
9 - 12	Pythagoras	<ul style="list-style-type: none"> - Retvinklede trekanter. - Kateter og hypotenuser. 	<ul style="list-style-type: none"> - Måling i virkeligheden.
13-14	Økonomi	<ul style="list-style-type: none"> - Vækstformler. - Budget. 	
15-18	Opsamling		
19 - 26	Prøver		
27	Anderledes uge	<ul style="list-style-type: none"> - Outrouge 	<ul style="list-style-type: none"> - Alle elever deltager.

6.3) Dansk

Formål

Formålet med faget er at fremme elevernes evne til at bruge det danske sprog som et redskab for at opnå faglig, social, arbejds- og samfundskulturel forståelse samt indsigt i og udvikling af personlig identitet.

Således rummer faget indenfor en erhvervsfaglig ramme centrale almene perspektiver, som skal medvirke til elevernes livsoplysning, folkelige oplysning og demokratiske dannelse.

I videst muligt omfang tilrettelægges undervisningen gennem casebaseret gøremålsundervisning i en erhvervsfaglig kontekst, som motiverer og styrker elevernes evner til at formulere sig mundtligt og skriftligt.

Undervisningen skal med sit erhvervsfaglige og håndgribelige udgangspunkt motivere og styrke elevernes evner til at formulere sig mundtligt og skriftligt og øge deres forudsætninger for at indgå i en faglig kontekst på senere ungdomsuddannelse og arbejdsmarkedet. Således skal eleverne bl.a. lære at kommunikere med potentielle kolleger, kunder og andre relevante fagpersoner samt dokumentere arbejdsprocesser.

Indhold og metode

Eleverne arbejder med:

- Tekniske fagbegreber, jobsøgning, og ansøgningskrivning, informationssøgning om valg af materialer, læsning af manualer, sikkerhedsregler og brugsanvisninger etc. Mundtlige fremstillingsformer, fx forskellige former for redegørelse, samtaleanalyse, rollespil, kropssprog og personlig fremtræden.
- Genre, kommunikation, komposition, fortælleforhold, fremstillingsform, tema, motiv, sprog, og stil samt meningen i tekster og andre udtryksformer.
- Fagtekster og essays
- Billeder
- Skriveprocessen med hensyn til indhold, form, og publicering

Undervisningen leder frem mod, at eleverne forstår og udtrykker sig sikkert og varieret i deres sprog, tekster og gennem andre udtryksformer. Undervisningen gennemgår samspillet mellem udtryk, indhold, tekst og kommunikation. I forlængelse heraf lærer eleverne at argumentere, perspektivere, analysere og forstå forskellige kilder målrettet og kritisk samt vurdere eget udbytte af det læste.

Som del af den brede almene perspektivering oplever og forstår eleverne, at sproget, teksterne og andre udtryksformer har betydning for den personlige, sociale og kulturelle identitet som borger i samfundet. Det spiller i den sammenhæng en væsentlig rolle at kunne bruge læsning som redskab til forståelse af omverdenen. Koblingen mellem det erhvervsmæssige og almene kommer naturligt til udtryk i faget ved eksempelvis at søge information om håndværker-uddannelsernes indhold og brancher eller i læringen om arbejdsmiljøregler og kundeorienteret kommunikation. Eleverne oplever således undervisningens relevans for et rigtigt erhverv og arbejder med brede almene perspektiver på et erhvervsfagligt emne, som fx landbrugets historie eller turismens sammensætning i Nordjylland. Et eksempel kan være, at eleverne laver deres eget tidsskrift omhandlende et erhvervsfagligt emne, de har interesse for. I den teoretiske del af undervisningen inddrages bl.a. relevante apps, der gør undervisningen mere nærværende og interessant for eleverne.

Faget vil i videst muligt omfang tage udgangspunkt i de landbrugs-, håndværksmæssige, gastronomiske og omsorgs- og plejeerhverv og herudfra udvikle elevens evner, personlige og faglige identitet. Faget lægger vægt på gøremålsundervisningsmetode. Således bliver eleverne gennem praktiske øvelser bekendte med erhvervsproglige vendinger og kompetencer rettet mod disse erhvervsuddannelser og job. Det udmønter sig fx i form af rollespil, læsning af manualer, sikkerhedsregler og brugsanvisninger eller i tværfagligt samspil med teknisk-praktiske fag.

På det skriftlige plan skal eleverne kunne anvende skrivning som et praktisk hjælpemiddel i hverdagen og kunne skrive i et sprog, der er tilpasset en defineret modtager såsom offentlige myndigheder, kunder og private virksomheder. Der fokuseres på, at eleverne kan anvende computeren som redskab og endvidere bruge informationsteknologi hensigtsmæssigt i forskellige skriveforløb.

Pædagogiske refleksioner

Undervisningen prioriterer alternative læringsmetoder, hvor danskundervisningen er tæt knyttet til praktiske øvelser i værkstedet. Således er faget baseret på gøremålsundervisning med øvelser, der kombinerer teori og praksis. Dette sker fx, når eleverne gennem rollespil øver sig i jobsamtaler med udgangspunkt i en ansøgning, de har skrevet op mod et jobopslag, eller når eleverne via andre øvelser erfarer fagets sammenhæng til værkstedsundervisningen. Herved tilstræbes et læringsmiljø og en praktisk undervisningsform, der virker motiverende på praktisk orienterede elever, når

fagets danskfaglige mål formidles i undervisningen. Faglig læsning og nærlæsning er øgede indsatsområder, da det er færdigheder, som eleverne skal beherske på erhvervsuddannelsen og i arbejdslivet.

Endelig vægter faget, som en naturlig del af gøremåls undervisningen, koordineringen til undervisningsindholdet i andre fag, hvilket især tilvejebringes gennem projektorienterede læringsforløb. Det sker særligt med udgangspunkt i erhvervsfaglige emner og gøremål. Når eleverne fx lærer om landbrugets historie i *Dansk du har brug for*, er det oplagt i matematik at regne på mængden af såsæd og gødning, der skal anvendes til et givent areal eller udbyttet af korn til foder og halm, der kan skabes på et givent areal. Der kan hentes viden i fagblade eller på nettet- fx i forbindelse med en markedsanalyse ved opstart af egen virksomhed, og i faget "Dit Samfund" kan økologi og konventionel produktion belyses og vejes op mod hinanden. I samtlige fag indgår dansk således som en naturlig del af undervisningen.

6.4) Ugeplaner

Uge	Emne	Indhold	Aktiviteter
32	Anderledes uge	- Introuge	- Alle elever deltager
33 - 35	Den svære kærlighed	- Lyrik	
36 - 37	Danmarksbilleder	- Lyrik - Maleri - Kortfilm - Artikel	
38 - 41	Tove Ditlevsen	- Novelle - Roman - Essay - Digt - Dokumentar - Lyrik -	
42	Anderledes uge	- Temauge om misbrug	- Alle elever deltager
43 - 45	Nyere noveller	- Novelle	
46 - 47	Musikvideo	- Musikvideo	
48 - 49	Kortprosa som genre	- Kortprosa	
50 - 51	Terminsprøver		
52 - 1	Juleferie		
2	Essay som genre	- Essay	

3 - 4	Avisen som genre	<ul style="list-style-type: none"> - Reportage - Baggrundsartikel 	
5 - 7	Romantikken	<ul style="list-style-type: none"> - Lyrik - Maleri - Digt 	
8	Anderledes uge	- Temauge - byg med bras	- Alle elever deltager
9 - 10	Det moderne gennembrud	<ul style="list-style-type: none"> - Maleri - Dokumentar 	
11 - 12	Reality	- TV-program	
13 - 15	Storbyen	<ul style="list-style-type: none"> - Lyrik - Essay - Novelle - Radiomontage 	
16 - 18	TV-reklamen som genre	- TV-reklame	- Elevproduceret reklamepitch
19 - 21	Skriftlige prøver		
22 - 26	Mundtlige prøver		
27	Anderledes uge	- Outrouge	- Alle elever deltager

7) Tværgående fag på alle linjer

For alle elever er der en række fælles fag. Disse tilrettelægges både som fag, der går på tværs af holdene, men kan også foregå indenfor det enkelte hold. Afhængig af den valgte linje er det forskelligt, hvilke fag der er obligatoriske/valgfag.

7.1) IT-værktøjer og Digitalisering

Formål

IT-værktøjer og digitalisering er et fag, som går igen på alle linjer. På Vittrup Fri Fagskole integreres IT i et vist omfang på de fleste fag - ikke kun fordi IT er spændende i sig selv, men fordi det kan bruges som redskab og værktøj, og fordi digitaliseringer er omsiggribende både i erhvervslivet og i landbruget. Fx er traktorer computerstyrede, landmanden kan overvåge sin marker via droner og håndværkeren logger sin tid og materialeforbrug på tablet i håndværkerbilen.

Formålet med faget er at give eleverne mulighed for at udbygge deres viden om og færdigheder i brug af IT- værktøjer - især i en arbejdsrelateret sammenhæng. Eleverne skal opnå kendskab til, hvilke IT-værktøjer, der anvendes indenfor de erhvervsretninger, som Vittrup Fri Fagskole sigter mod. Gennem arbejde med udvalgte emner skal eleverne opnå erfaringer, der øger deres kendskab til informationsteknologiske begreber og metoder, herunder også hvilke risici, der kan være forbundet med IT.

Indhold

Eleverne arbejder især med arbejdsrelaterede IT-værktøjer, som anvendes indenfor landbrug, håndværk, til kommunikation og intern styring i virksomheder, indenfor pleje- og omsorgssektoren og indenfor den gastronomiske branche. Kendskabet vil fokusere på brugerniveau og undervisningen vil tilpasse sig elevernes forudsætninger, herunder, at elever i dag er vokset op med computere smartphones og derfor har umiddelbare og logiske forudsætninger for at arbejde med IT-værktøjer.

Vittrup Fri Fagskoles fokus på praktisk læring understøttes i høj grad af arbejdsrettede IT-værktøjer og her kan visuelt og kreativt lærende elever udfolde sig. Det handler ikke om at lære at programmere og udvikle apps - det handler alene om at lære at bruge apps, forstå hvordan de kan anvendes i en arbejdssammenhæng og hvilken større sammenhæng IT-brugerens input til data-strømmen i en virksomhed har.

I relation til iværksætteri vil eleverne også lære om udarbejdelse af hjemmeside, markedsføring på de sociale medier, regler omkring brug af sociale medier- fx omkring indhold eller ophavsret.

Folkelig oplysning ses, idet der knytter sig en håndværksmæssig viden til det teknologiske. Eleverne skal eksempelvis præsenteres for, hvordan en computer fungerer, hvad den indeholder, samt gøre sig klart hvilke tekniske specifikationer den skal have for at imødekomme brugerens behov.

Elementer af demokratisk dannelse ses gennem det samarbejde, der vil være vigtigt omkring arbejdet med projekter i faget. Eleverne øver sig i at give hinanden plads og respektere den enkeltes formåen. De bliver bevidste om funktionen af den ikke-personlige, nonverbale kommunikation. Det er vigtigt, at eleverne bliver bevidste om, hvordan vi adresserer

hinanden og sender budskaber, når man ikke kan se modtageren i øjnene. Samtidig er det vigtigt, at eleverne øver sig i kritisk stillingtagen til mediestrøm, for derigennem at blive mere bevidste borgere i vores demokrati og informationssamfund.

Faget har bl.a. til formål at

- Eleverne som minimum opnår den mest basale viden og kunnen inden for IT-programmer
- Eleverne opnår kendskab til og afprøver IT redskaber som typisk anvendes i en stald, hos en håndværker og i et storkøkken.
- Eleverne arbejder og bliver fortrolige med et udvalg af EDB-udstyr og-programmer i større og mindre projekter
- Eleverne kommer til at udtrykke sig vha. IT - så ubesværet som muligt
- Eleverne lærer at lære via IT- og lærer at vægte form og indhold
- Eleverne bliver fortrolige med netværk lokalt (Intranet) og globalt (Internet)
- Eleverne styrkes i brugen af nutidige kommunikations-, udtryks- og samarbejdsformer
- Eleverne udvikler kritisk stillingtagen til bl.a. Internettet
- Eleverne opnår kendskab til og har mulighed for at arbejde med forskellige fotografiske teknikker
- Eleverne bevidstgøres om IT-etik
- Eleverne forberedes til et IT & kommunikationssamfund
- Eleverne lærer at skelne mellem værdifuldt og troværdigt materiale og det modsatte.

7.2) Innovation og Iværksætteri

Formål

Innovation & iværksætteri er et fag, som går igen på alle linjer. Formålet med faget er, at eleverne gennem en kombination af praktisk og teoretisk undervisning får håndgribelig viden om og livsnære erfaringer med innovation og iværksætteri, herunder viden om, hvordan man starter og driver en virksomhed. Eleverne indføres i grundlæggende viden om, hvordan man starter selvstændig virksomhed, om grundlæggende virksomhedsøkonomi, kalkulation af kostpriser og salgspriser, markedsanalyse, målgruppe og branding, herunder produktion og salg af en vare. Fagets folkeligt oplysende og demokratisk dannende aspekter fremmes gennem et alment fokus på de samfundsmæssige, historiske og kulturelle strukturer, som et innovativt erhvervsliv spiller ind i. Denne viden sigter bl.a. mod, at eleverne bevidstgøres om deres egen rolle, ønsker og formåen i et komplekst erhvervsliv.

Undervisningen har til formål at belyse innovative designprocesser, hvor eleverne skal lære at sammentænke funktion, form, identitet, kommunikation og produktionsapparat til en samlet designløsning. I den forbindelse stilles som mål, at faget giver eleverne erfaringer med at arbejde innovativt og udvikle nye koncepter og produkter samt udvikle ideer og redskaber til bl.a. markedsføring, drift og synlighed.

Eleverne skal som del af den folkelige oplysning og demokratiske dannelse opleve, hvordan der interageres i innovationsprocesserne og herunder blive opmærksomme på deres egen rolle i samspil med andre aktører.

Det er endvidere fagets formål at stimulere elevernes kreativitet og mulige tanker om fremtidigt erhverv - at udvide de gængse rammer og demonstrere for dem, at mulighederne for at forsørge sig selv er mangfoldige og ikke nødvendigvis begrænser sig til at være lønmodtager. Både inden for landbrug, håndværk og gastronomi er der en fremherskende iværksætterkultur og derfor er det logisk, at denne mulighed belyses, herunder også under hvilke forskellige former man kan drive selvstændig virksomhed. Det er således også et overordnet og samfundsrettet mål med linjen at styrke

iværksætterkultur i Danmark - gerne også ved at indgå som samarbejdspartner med andre iværksættermiljøer. Vittrup Fri Fagskole kan grundlæggende understøtte "viljen til at ville selv" og give de elever værktøjer "til at kunne selv"

Indhold og metode

Undervisningen går i dybden med den grundlæggende forståelse for virksomheder indenfor emner som produkt, markedsføring, kundegrundlag, kundepleje, strategi, kommunikation, konflikthåndtering, drift og nytænkning omkring produktion og salg af en vare eller service. Her spiller den brede almene perspektivering i undervisningen en afgørende rolle, ikke mindst når virksomheders miljømæssige og sociale ansvar diskuteres. Eller når markedsføring af et produkt skal ses i sammenhæng med en globaliseret og individualiseret tidsalder, herunder de fællesskaber den enkelte forbruger eller kundegruppe er en del af.

Faget giver i forlængelse heraf indsigt i virksomhedsforhold, virksomhedstyper og den daglige drift af virksomheder. Dette sker ved, at eleverne skal udarbejde en basal forretningsplan og bliver undervist i grundlæggende ledelsesmæssige kompetencer. Eleverne opnår viden omkring produkters og virksomheders image og signalering og anvender denne viden til selv at designe og udvikle markedsføringsmaterialer til et givent produkt. Hertil indføres eleverne i viden om design i et bredt perspektiv, som handler om at sammentænke funktion, form, identitet, kommunikation og produktionsapparat til en samlet designløsning.

Eleverne indføres i, hvordan virksomhederne arbejder med markedsføring og de medinddrages fx i markedsføring af Vittrup Fri Fagskole eller markedsføring af events på skolen.

Ud over læren om innovation i forbindelse med virksomhedsdrift, produktion, økonomi og salg, lærer eleverne også om kombinationen mellem kreative evner og iværksætteri. Således er undervisningen opbygget i tæt koordinering med de øvrige fag omkring en række gøremål pædagogiske cases, hvor eleven får praktisk erfaring med fagets område. Fx samarbejder eleverne med elever fra andre linjer om at sælge og markedsføre et produkt andre elever har bygget i værkstedet fx en grill eller et legehús.

Eleven får samtidig erfaring med at sætte sig ind i en kommende praktik virksomheds forhold og foretage informationssøgning om virksomheden, dens branche, dens produkter samt dens kundegrundlag. Dertil prøver eleven kræfter med at skulle skabe innovation og konceptudvikle i casen "Din Virksomhed", fx "Dit tømrerfirma", "Din madbutik" eller "Din tøjbutik".

Undervisningen leder hen mod, at eleverne, ud over at producere varer og services for virksomheden tilegner sig en grundlæggende forståelse af, hvad det vil sige at være iværksætter og drive egen virksomhed, såsom kendskab til markedsanalyse og markedsføring af en virksomheds produkter, herunder hvad en bestemt målgruppe efterspørger, og hvad der kan sælges med profit .

Eleverne stifter bekendtskab med forskellige designprocesser fra ide/case (oplæg, analyse, brainstorm og inspiration) til produktudvikling (prototype, produktafprøvning, analyse og materialekundskab) til færdigt produkt (forarbejdning, udformning, færdiggørelse og udstilling/ præsentation). I denne proces får eleverne udover at arbejde med et konkret produkt også mulighed for at lave et kundeorienteret videooplæg og tænke kreativt omkring brug af digitalt medier.

Som led i de innovative projekter, som eleverne arbejder med i faget, planlægges virksomhedsbesøg. Eleverne mødes

med lokale iværksættere og erhvervsfolk, som fortæller om virksomhedernes historie og udvikling, med henblik på, at eleverne lader sig inspirere af innovation og iværksætteri praktiseret i det virkelige erhvervsliv. Det er væsentligt, at eleverne møder personer, som - måske ligesom dem selv - har haft boglige eller andre udfordringer som ung, men alligevel er lykket med det de brænder for.

Som et folkeligt oplysende element i faget får eleverne indblik i den overordnede organisering af arbejdsmarkedet og kendskab til arbejdsmarkedets forskellige brancher, der hver især er organiseret på forskellig vis. Eleverne lærer, hvad en fagforening er, og de får i introducerende omfang en forståelse for, hvad overenskomster og arbejdsmiljøregler er, samt hvorfor hhv. arbejdsgivere og lønmodtagere organiserer sig hver for sig. Dette skal danne et grundlag for elevernes forståelse for arbejdsmarkedet, hvilket koordineres med faget "Dit samfund". Læren om virksomheder og innovationsstrategier i et bredere fællesskab medvirker til folkelig oplysning.

Pædagogiske refleksioner

Undervisningen prioriterer projektorienteret arbejde baseret på praktiske og tværfaglige læringsmetoder. Faget fokuserer i den sammenhæng især på at fremme elevernes evner inden for idegenerering og samarbejde om forretnings- og markedsførings ideer. Fx skal eleverne samarbejde om at sælge og markedsføre et produkt, de har bygget i værkstedet.

I forlængelse heraf tilstræbes det, at eleverne lærer at give hinanden konstruktiv feedback på måder, som fremmer konstruktive processer, samt elevernes samarbejdsevner til at videreudvikle produktkoncepter. Dette indgår også som et vigtigt element i den demokratiske dannelse, hvor eleverne lærer at modtage og give kritik.

Undervisningen tilrettelægges med henblik på, at eleverne stimuleres til i samarbejde at tænke i nye kreative og innovative processer. Det kommer fx til udtryk i elevoplæg, hvor eleverne har mulighed for at gøre brug af deres smartphone til videooplæg og/eller brug af app'en "iMovie", hvor eleverne på en ny, sjov og nem måde kan lave flotte reklamefilm.

Konceptudviklingen kan undervejs foregå i vekselvirkning mellem værkstedet og klasselokalet, afhængigt af hvor i processen, eleverne er. De traditionelle faggrænser opblødes, meget lig virkelighedens produktion. Der kan med fordel inddrages fx metalbearbejdning eller andre elementer, hvis det er relevant for konceptet.

Undervisningen søger at åbne elevernes øjne for nye kreative løsninger og mulige fremtidige indtægtsformer for den enkelte - i et realistisk perspektiv, hvor eleven samtidigt skal lære at vurdere, hvad der lader sig gøre i forhold til fx udførelse, omkostning og afsætning.

7.3) Livsmestring

Livsmestring på Vittrup Fri Fagskole er en paraply af emner inden for temaet. Temaerne er bl.a. privatøkonomi, familie, ernæring, hygiejne, kostsammensætning, krop og bevægelse, søvn, alkohol og rusmidler, organisering af egen tid. Undervejs får eleverne kendskab til skolens kostpolitik, som har til hensigt at give eleverne gode motions- og madoplevelser, der lever op til principperne for en god kost og et sundt liv.

Eleverne lærer betydningen af at tage ansvar for sig selv og andre lige fra at drage omsorg for andre til at kunne lægge budget og bruge nem-id.

Faget er med til at give eleverne et fælles fundament, der udbygges i mange andre fag. Fx tager man yderligere fat på emnet "ernæring og sund kost" i vores madlavningsfag, og i faget " Dit Samfund" arbejder man med privatøkonomi og temaet familie.

Fager har bl.a. til formål at:

- Eleverne forstår betydningen af at drage omsorg for sig selv
- Eleverne er i stand til at opfylde grundlæggende krav på en arbejdsplads, såsom at møde til tiden, komme i rent tøj, tale ordentligt, osv.
- Eleverne kan forstå kostens betydning for sundhed
- Eleverne opnår kendskab til perspektiver, som påvirker vores kostsammensætning
Eleverne opnår kendskab til anatomi og fysiologi
- Eleverne kan se rusmidlers betydninger og påvirkninger i perspektiv Eleverne lærer at kunne forvalte sin privatøkonomi
- Eleverne kan mærke og forstå motions betydning for sundhed

Livsmestring er livsoplysende, da faget bidrager til at bedre elevernes sundhedsniveau og påvirke deres holdninger til ansvarlighed for egen sundhed.

Faget er folkeligt oplysende, idet der undervejs undervises i, hvordan kulturen og holdningerne omkring fagets emner har udviklet og forandret sig, herunder også generationsforskelle og kulturelle forskelle. Faget er demokratisk dannende, da der dels er samarbejde omkring de praktiske dele af undervisningen, dels er plads til holdninger/meninger omkring miljø, moral, sundhed mm.

Opholdet på Vittrup Fri Fagskole vil bestå af en tilrettelagt hverdag med meningsfyldt indhold og tydelige undervisere. Mange af eleverne har ikke været vant til dette- af forskellige grunde. Dertil lægges samtaler om livet - ikke mindst baseret på Vittrup Fri Fagskoles pædagogiske profil. Den pædagogisk-narrative tilgang kommer for alvor til sin ret i faget "Livsmestring".

Fællesskabet på Vittrup Fri Fagskole er både et arbejds- og læringsfællesskab såvel som et socialt fællesskab. Skolens værdigrundlag vil komme tydeligt til udtryk i al samvær. Dette vil således være en integreret del af faget "Livsmestring" - som praktiseres hver dag, hele tiden og overalt. Overordnet set vil dette - sammenlignet med dagskoler - i særlig grad bidrage til at styrke eleven og etablere forståelsen for hvad det vil sige at indgå i uddannelses- og arbejdsfællesskaber i en selvstændig og selv opretholdt voksertilværelse.

7.4) Engelsk du har brug for

Formål

Formålet med faget er gennem håndgribelig og livsnær undervisning at styrke eleverne i deres engelske sprogkundskaber. Eleverne styrkes i at lære at forstå og udtrykke det engelske sprog igennem casebaseret

gøremålsundervisning, der i videst muligt omfang sættes i en erhvervsfaglig kontekst. Undervisningen vil hovedsageligt være mundtlig, men inddrager relevante skriftlige elementer efter behov. Eleverne skal kunne kommunikere på engelsk med kollegaer, fagpersoner og kunder om konkrete arbejdsrelevante problemstillinger samt kunne anvende engelske fagtermer og begreber korrekt. Gøremålsundervisningen skal motivere og styrke elevernes engelsksproglige evner til at formulere sig mundtligt og skriftligt, således disse kompetencer øger elevernes forudsætninger for at fuldføre en erhvervsuddannelse eller en anden ungdomsuddannelse og klare sig på arbejdsmarkedet.

Indhold og metode

Eleverne opnår fortrolighed med det engelske sprog gennem tværfaglige gøremålsforløb, der ofte tager udgangspunkt i en række erhvervsfaglige arbejdscases. Ved at tage udgangspunkt i erhvervmæssige sammenhænge i værkstedet får eleverne udvidet deres engelske ordforråd gennem mundtlig kommunikation og gennem oversættelse af tekniske manualer på engelsk sammen med andre. Eksempelvis i en case om dyrkning af afgrøder - kan eleverne samarbejde på engelsk og anvende de korrekte engelske fag gloser på afgrøder, maskiner, mv. og i makkerpar forklare hinanden på engelsk, hvordan såning, gødning, pasning og høst skal foregå. Eleverne opøver samarbejdskompetencer og sikkerhed i engelske gloser på værktøj, der anvendes i arbejdslignende gøremålscases. Herved øver eleverne sig i at anvende det engelske sprog, hvilket styrker deres kompetencer til at kunne samarbejde både i et værksted og andre steder.

Undervisningen inddrager rollespil, når eleverne træner kunde-dialog med en engelsktalende kunde, som fx gerne vil have repareret sin græsslåmaskine eller vil have bygget et nyt hus. Sproget bringes i anvendelse, når eleven får instruktion i at svejse eller i, hvordan et elektrisk kredsløb fungerer. Der vil kunne indgå faglige instruktionsvideoer og faglig læsning i undervisningen. Faget vil ofte have tværfaglige elementer, da mange af kursets temaer vil blive behandlet i engelskundervisningen med det formål, at eleverne træner deres evne til at forstå, læse og formulere sig sikkert indenfor det tekniskfaglige engelske sprog.

Som del af den almene perspektivering giver undervisningen indsigt i, hvorfor engelsk er en vigtig forudsætning for at kunne begå sig i samfundet, der er præget af øget internationalisering og betydningen af den frie bevægelighed indenfor EU's grænser.

Undervisningen tilstræber, at al interaktion foregår på engelsk, hvilket styrker elevernes evner til engelsk dialog både i en uddannelseskontekst, arbejdskontekst og i det øvrige daglige liv. Undervisningen anvender både dagligdags begreber og tekniske begreber på en række forskellige undervisningsformer, herunder parøvelser, fremlæggelser eller enkeltmandsopgaver. Herved indgår tekniskfaglige gloseøvelser og samarbejdsøvelser på engelsk, hvor nogle eksempler kunne være, at eleverne giver eller modtager teknisk assistance, bekræfteren ordre til en engelsktalende kunde eller planlægger udenlandsrejser.

Pædagogiske refleksioner

Undervisningen i "Engelsk du har brug for" vægter elevernes engelskfagligeudvikling, men i en praksisnær kontekst. Undervisningen vil, som det beskrives, tage et anderledes og mere erhvervsfagligt udgangspunkt og bringe en gøremåls pædagogisk metode i anvendelse. Denne metode tager så i videst muligt omfang udgangspunkt i konkrete arbejdscases. Hensigten er, at eleverne er mere motiverede for at tilegne sig engelskkompetencer, hvilke de i en globaliseret verden i stigende grad får brug for i uddannelse, arbejde og liv.

Undervisningen tilrettelægges som afvekslende klasseundervisning, enkeltmandsarbejde, par øvelser, samt gruppearbejde. Alle arbejdsformer har til formål at styrke eleverne i deres anvendelse af det engelske sprog.

Undervisningen prioriterer den praktiske dimension, men kan tilmed inddrage mere grammatiske og boglige aspekter alt efter behov. Undervisningen vil ligeledes prioritere det tekniske tilsnit, men inddrager også det livsnære engelsk, som anvendes i nutidens hverdagsliv.

Der perspektiveres til folkeligt oplysende og demokratisk dannende aspekter, såsom globaliseringens indflydelse på nutidens behov for at kunne kommunikere på engelsk som et vigtigt led i at kunne engagere sig på arbejdspladsen, og sammenhængen mellem engelske kompetencer og jobmuligheder. Fx at vi på store dele af arbejdsmarkedet skal kunne kommunikere med folk fra hele verden. Dette har også en livsoplysende dimension, idet det også gælder i privatlivet, at der interageres mere på tværs af landegrænser, ligesom internettet i høj grad domineres af engelsk.

7.5) Dit samfund

Formål

Formålet med faget er at fremme elevernes indblik i samfundet og deres forståelse for, hvad det kræver at være aktiv samfundsborger i et demokratisk samfund. Gennem undervisning i eksempelvis arbejdsmarkedet, ungt liv, politiske partier og medborgerskab indeholder undervisningen folkeoplysende og demokratiske perspektiver, der leder frem mod, at eleverne udvikler kompetencer, der gør det muligt at deltage kvalificeret og engageret i samfundsudviklingen og samfundets institutioner både på arbejdsmarkedet og som medborger.

Udover generelle samfundsaspekter har undervisningen til formål at give eleven indsigt i det moderne arbejdsmarked og herunder erkende, at arbejdspladsen er en vigtig institution for fastholdelsen af sammenhængskraften i samfundet og vedligeholdelsen af borgernes demokratiske kompetencer. I alle sammenhænge tilstræbes, at eleverne opnår viden om væsentlige dynamikker i samfundet, der har indflydelse på deres arbejdsliv og øvrige liv. Eleverne skal desuden lære at argumentere logisk og sagligt samt redegøre for egne og andres synspunkter på et givet emne.

Indhold og metode

Faget berører både nationale og internationale samfundsforhold og har fokus på virksomheders rolle i samfundsudviklingen. Det folkeligt oplysende sigte i undervisningen gennemgår historiske og aktuelle begivenheder med udgangspunkt i den verden, eleverne via medier, foreninger og ansættelsesforhold er og vil være en del af.

Eleverne bliver i naturlig forlængelse heraf livsoplyst ved, at deres eget liv og erfaringer danner udgangspunkt for undervisningen, når hverdagslivets private og arbejdsmæssige aspekter gennemgås i et samfundsmæssigt perspektiv ved eksempelvis at behandle emner som arbejdspladskultur og arbejdsmiljø. Således fokuserer undervisningen på at give den enkelte elev viden og kompetencer i at være samfundsborger, herunder også med fokus på s arbejdsliv og livsstil, herunder berøre samarbejde og konfliktløsning. Formålet er, at eleverne kender og i praksis respekterer samfundets demokratiske spilleregler og grundværdier. Elementer, der indgår som et vigtigt element i elevernes demokratiske dannelse.

På det nationale plan lærer eleverne om det danske politiske system, herunder hvilke synspunkter og politiske ideologier, der kendetegner de forskellige politiske partier. Eleverne opnår viden om velfærdsstaten, og om hvordan de demokratiske beslutningsprocesser forløber. I forlængelse heraf berører eleverne emner som integration, beskæftigelse, markedsmekanismer, virksomheders sociale ansvar og det økonomiske kredsløb. Eleverne bliver endvidere præsenteret for hovedtræk i udviklingen indenfor dansk erhvervs- og produktionsstruktur, herunder overgangen fra landbrugs- til

industri- og servicesamfund, den stigende globalisering og outsourcing samt arbejdsmarkedspolitik, "den danske model" og de centrale aktører på arbejdsmarkedet.

Eleverne lærer - relateret til det erhvervsfaglige sigte - om forskellige sektors betydning i det danske samfund - hvordan der skabes jobs og genereres indtægter til det danske samfund.

Som del af den almene perspektivering lærer eleverne at reflektere over betydningen af egne og andres rettigheder og pligter i et demokratisk samfund, hvor emner som velfærdsstat og sort arbejde blandt andet berøres samt uddannelses betydning for deltagelse i samfundet.

Med udgangspunkt i det danske industrielle landskab behandles emner som out-/insourcing, teknologiudvikling og arbejdsdeling i et internationalt perspektiv.

Det tilstræbes, at undervisningen gennemgående relateres til dagligdagen på skolen og til et arbejdsliv i produktionsvirksomheder, så faget bliver mere relevant og nærværende for eleverne.

Pædagogiske refleksioner

Undervisningen vægter gøremålsundervisning, hvor samfundsfag er tæt knyttet til praktiske øvelser. Fx ved at eleverne på skift forbereder et oplæg omkring en artikel på en netavis, hvor eleven skal tilkendegive sit eget synspunkt og lægge op til debat i klassen. Et andet eksempel er, at eleverne diskuterer, argumenterer og efterfølgende stemmer om konkrete handlinger, som skal udføres i fællesskab. Undervisningen perspektiveres til både arbejdslivet og det bredere samfundsliv og understøtter, at eleven selv udviser aktivt medborgerskab i forhold til de nære rammer, som eleven fremadrettet vil indgå i. Det kan eksempelvis ske gennem virksomhedsbesøg, hvor samarbejdsudvalg og medarbejderinddragelse studeres, eller ved besøg hos arbejdsgiver- eller lønmodtagerorganisationer, hvor medlemsdemokrati vil være i fokus.

Endelig vægter faget en tværfaglig kobling til andre fag. Herved bidrager faget til refleksion over hvilke samfundsmæssige perspektiver, som de øvrige fag rummer. Fx kan undervisningen danne kobling til værkstedsfag ved at tage udgangspunkt i elektriske apparater og diskutere apparaternes betydning for menneskers vilkår og vores samfunds- og menneskesyn i Danmark, samt hvilken rolle el-apparater har i en globaliseret verden i forhold til rum og tid. Et andet eksempel kunne i forlængelse heraf være at diskutere, hvorfor ikke alle i verden har adgang til strøm, og hvad det betyder for magtfordelingen i verden og det globale medborgerskab.

Det pædagogiske sigte i samfundsfag tilstræber altid meningsfuld undervisning for eleverne ved enten at koble undervisningen til andre fag og/eller ved at orientere undervisningen omkring elevens praktiske interesser relateret til et teknisk erhverv.

7.6) Idræt

Formål

Formålet med undervisningen er, at eleverne gennem alsidige oplevelser og refleksioner opnår færdigheder og tilegner sig kundskaber, der giver mulighed for at opleve glæde ved og lyst til at udøve motion og udvikle forudsætninger for at forstå betydningen af livslang fysisk udfoldelse i samspil med krop, natur, kultur og det samfund, de er en del af.

Eleverne skal opnå forståelse for kroppens samspil med hverdagens gøremål i et livsoplysende og folkeligt oplysende perspektiv, hvor eleverne bevidstgøres om sig selv fysisk og mentalt i forhold til at opretholde en sund livsstil og medvirke til et sundt arbejdsmiljø for andre.

Indhold

Eleverne lærer at beherske fysiske og tekniske færdigheder inden for udvalgte idrætter, som knytter an til mange forskellige indholdsområder, fx boldspil, gymnastik, dans, atletik, orienteringsløb, teoretisk indsigt i regler, kroppens anatomi, idrættens historie mv. Undervisningen tilstræber i den sammenhæng, at eleverne reflekterer over muligheder for fysisk udfoldelse i forskellige arenaer samt lærer at analysere kroppens virke og bevægelsesmønstre gennem et praktisk og teoretisk indblik i kredsløb, skadesforebyggelse, kondition, muskelstyrke og udholdenhed samt smidighed og afspænding.

Hovedvægten lægges på sund levevis, som indarbejdes igennem en legende undervisningsform, der bidrager til at øge elevens overskud og motivation.

Således bygger motionsundervisningen på en mangfoldighed af sjove bevægelsesaktiviteter, der perspektiveres i forhold til sygdomsforebyggelse, øget velbefindende, mere energi, større kropsbevidsthed, livskvalitet og større forståelse for sammenhængen mellem motionen og kostens betydning for den fysiske og psykiske sundhed. Og ikke mindst hvilken betydning sund livsstil og bevægelse og leg har af betydning for indlæringsvejen i de øvrige fag som fx dansk og matematik. I den forbindelse afprøver eleverne bl.a. øvelser vedrørende hvile- og arbejdpuls, fysiske test, energiomsætning knyttet til digitale muligheder.

Faget medvirker til forbedring af elevernes fysiske form og en almene sundhedstilstand med henblik på livslang forebyggelse og motion, hvilket kan have positiv effekt for mindskelse af arbejdsskader.

Faget er ikke knyttet op på en undervisningsform, som foregår i et bestemt fysisk lokale. I idrætstimerne kan man benytte alt lige fra skolehallen, klasselokalet, fitnessrummet, den lokale svømmehal, skoven, idrætsanlægget, stranden, faciliteterne i nærområdet etc.

Pædagogiske refleksioner

Der arbejdes både individuelt og i grupper med mulighed for at niveauintdele samt arbejde på tværs af hold og niveau.

Det pædagogiske sigte i undervisningen søger at styrke elevernes samarbejdskompetencer i praksisfællesskaber, bl.a. gennem praktiske samarbejds- og makkerpar-øvelser. Undervisningen søger i videst muligt omfang at perspektivere til samfundsmæssige, historiske og demokratiske sammenhænge, herunder også med fokus på arbejdslivet.

Endelig efterstræbes, at undervisningen knytter an til de boglige fag, så eleverne lærer matematik og dansk på nye aktive og praktiske måder. Det sker fx ved øvelser vedrørende hvile- og arbejdpuls og fysiske tests, hvor eleverne efter fysisk udfoldelse ved hjælp af digitale muligheder regner på deres egen energiomsætning.

Idrætstimerne opleves som en god samværsform, der er befordrende for fællesskabet, hvor fysiske og psykiske reaktioner og muligheder for forandringer opstår, som fx aktiviteter, der kræver accept, tolerance, med- og modspil ved håndtering af taber- og vinder situationer. Disse elementer i undervisningen bidrager til fagets brede almene perspektiver.

8) Anderledes uger

I løbet af året er der fire anderledes uger der bliver brugt som temauger både i forbindelse med start og slut på skoleåret, men også for at have fokus på nogle forskellige områder i løbet af året. De anderledes uger skal være med til at give undervisningen og ugerne diversitet og gør det muligt at gå i dybden med et tema i løbet af en uge.

Alle elever deltager i de anderledes uger, og i disse uger er der ikke undervisning på linjerne.

8.1) Uge 31 - Introugen

Formål:

- At indføre eleverne i skolens kultur og værdier.
- At skabe grobund og fundament for et godt socialt fællesskab med fokus på tillid, tryghed og tolerance.
- At få startet på hverdagens rutiner.
- At skabe tryghed overfor en ny dagligdag og nye omgivelser.

Indhold og metode:

Mange af fælles aktiviteterne vil indeholde dannelse i forhold til demokrati, livsoplysning og folkelig oplysning. Et mål med ugen er at eleverne skal lære hinanden at kende, men også at elever og lærere kommer tættere på hinanden. Lejrball, fællessang, madlavning, indretning af værelser osv. er alle aktiviteter som skal hjælpe os med at komme i mål.

Slutmål:

- At eleverne føler de er på vej til at få nogle nye venner
- At eleverne er modtagelige og åbne for hverdagen på Vittrup Fri Fagskole.
- At eleverne har opnået kendskab til skolens rutiner og skema.
- At eleverne har opnået kendskab til skolens dagsrytme og gøremål.
- At opleve glæde, godt humør og energi.
- At have skabt udgangspunkt for et fællesskab i mentorgrupperne, på linjerne og blandt alle elever.

Organisering:

Ugen er planlagt af personalet, inden sommerferien og i samarbejde med de elever som skal være 2 årselever.

8.2) Uge 42 - Temauge: Misbrug

Formål:

Ugen skal styrke elevens selvværd ved, at det bliver legalt at sige nej til indtagelse af alkohol og andre rusmidler. Det gøres tydeligt for alle, at der altid er en risiko, også første gang, ved at anvende forskellige typer kemisk fremstillede rusmidler som f.eks. ecstasy piller og lignende. Jo større viden om et emne, jo bedre mulighed for at vælge fra.

Indhold og metode:

En temadag med forskellige indgangsvinkler til emnet.

Orientering om typer af misbrug og misbrugsmiljøer.

Samtale om konsekvenserne for misbrug både fysisk, psykisk og socialt.

Hensyntagen til forhold i elevernes nære miljø.

Debat om brug af euforiserende stoffer og signaler, som antyder et misbrug.

Oplysning om virkning og farer ved indtagelse af de forskellige stoffer og euforiserende midler, der er i omløb. - oplysning om alkohols påvirkning på den menneskelige organisme.

Større forståelse for, at de valg man træffer kan få uoverskuelige konsekvenser.

Bedre mulighed for at tage vare på sig selv i forhold til brugen af rusmidler.

At kunne stille spørgsmål om emnet til en voksen, som ikke er deres far eller mor.

At få viden om farligheden i brugen af rusmidler .

At opnå større viden i forhold til selv at være aktive i "gå-i-byen-livet".

Ugen er projektorienteret, og eleverne skal arbejde i grupper, med forskellige emner og aspekter af misbruget.

Ugen vil indholde oplægsholderer og turer ud af huset.

Faglige områder og kompetencer.

- rusmidlers oprindelse, påvirkning af krop og sind.
- bevidsthed om, hvordan et misbrug starter.
- retten til selv at kunne sige til og fra og at lære at have medansvar for hinanden.
- lære om risici forbundet med indtagelse af rusmidler.

Pædagogisk praksis

Undervisningen tager udgangspunkt i fakta om rusmidler. Der hentes viden i bøger, film, pjecer fra SSP, hjemmesider, statistikker m.m. Der er foredrag fra forskellige mennesker, som har erfaring med emnet, enten som offentligt ansat,

pårørende til en misbruger, eller en tidligere misbruger. Rent praktisk foregår undervisningen i såvel plenum som mindre grupper.

8.3) Uge 8 - Byg med bras

Formål:

Eleverne skal have et indblik i genbrugens verden. Hvordan man kan give gamle ting nyt liv og hvordan man kan tjene penge på det.

I løbet af ugen, skal vi arbejde med: møbler, lamper, kreative-påfund, salgsopstilling mm.

- Hvordan man laver gammelt til nyt
- Forskellige materialer
- Forskellige håndværksteknikker
- Hvordan sælger man sine produkter

Vi starter med at afprøve forskellige teknikker og eleverne sætte priser på produkter de selv laver.

Forretningen skal kunne løbe rundt og helst oparbejde et overskud.

8.4) Uge 27 - Outrougen

Formål:

Formålet med den sidste uge er, at elever og lærere gennem ikke boglige aktiviteter får afsluttet skoleåret på en god måde. Gennem forskellige aktiviteter er det hensigten, at den enkelte får muligheden for at opleve fællesskabet og ansvarligheden i forhold til dette.

Indhold og metode:

Sidste uge indeholder forskellige aktiviteter i den store sammenhæng eller i mindre grupper.

Aktiviteter, der på forskelligvis har til hensigt at afrunde året, reflekterende og oplevelsesmæssigt.

Organisering: Eleverne er sat sammen på kryds og tværs af mentorhold.

9) Weekender på skolen

I weekenden er det muligt at blive på skolen. Eleverne skal melde sig til at blive den kommende weekend hver mandag.

Almindelige weekender har man fri fredag kl. 14:30 hvor undervisningen slutter. Herefter har man fri det meste af weekenden. I weekender er der køkkenpraktik. Alle elever skal deltage i køkkentjanser og rengøringstjanser i de weekender de opholder sig på skolen.

De ansatte vil arrangere små arrangementer og ture, og eleverne vil have mødepligt, hvis de er på skolen.

Weekendophold på skolen er godt for elevernes sociale læring, da de her kommer til at være sammen på en hel anden måde uden for skolens timer.

10) Skolemor/trivselslærer

Skolemors/trivselslærerens primære opgave er at hjælpe eleverne til at være undervisningsparate.

- I det daglige betyder det, at hjælpe elever:
- der har svært ved at komme op om morgenen.
- der har brug for hjælp, hvis de er syge
- transport til læge, fysioterapi, psykolog ol.
- opbevaring og udlevering af medicin.
- holde orden på værelset - samtaler om forskellige problemstillinger
- tage sig af elever, der af en eller anden grund ikke kan være med i undervisningen

11) Ugeskema

Skema 2021/22

	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag
07:45 - 8:15	Morgenmad	Morgenmad	Morgenmad	Morgenmad	Morgenmad
08:15 - 08:45	Værelse/gang- rengøring	Værelse/gang- rengøring	Værelse/gang- rengøring	Værelse/gang- rengøring	Værelse/gang- rengøring
08:45 - 08:50	Morgensamling	Morgensamling	Morgensamling	Morgensamling	Morgensamling
8:50- 10:00	Erhvervslinje	Valglinje	Erhvervslinje	Erhvervslinje	Valglinje
10:00 - 10:30	Pause	Pause	Pause	Pause	Pause
10:30 - 12:00	Erhvervslinje	Valglinje	Erhvervslinje	Erhvervslinje	Valglinje
12:00 - 13:00	Frokost & Pause	Frokost & Pause	Frokost & Pause	Frokost & Pause	Frokost & Pause
13:00 - 15:00	Erhvervslinje	Valglinje	Fællestime (13:00-14:30)	Erhvervslinje	Valglinje (13:00-14:30)
15:00-15:30	Kontaktlærertid	Kontaktlærertid	Kontaktlærertid	Kontaktlærertid	Kontaktlærertid
16:00 -17:30	Fritidslinje	Fritidslinje	Fritidslinje	Fritidslinje	
18:00 -18:30	Aftensmad	Aftensmad	Aftensmad	Aftensmad	
19:30-21:00	Fritidslinje	Fritidslinje	Fritidslinje	Fritidslinje	
23:00	På eget værelse	På eget værelse	På eget værelse	På eget værelse	